

ÅRSBUDSJETT

Evje og Hornnes kommune

2016

Etter kommunestyrets vedtak 10.12.15

Innholdsfortegnelse

Sidetall

Saksframlegg	Side 3 – 38
Budsjettskjemaer, drift og investering	Side 39 – 43
Enhetenes rammer, uten korreksjoner	Side 44
Økonomisk oversikt drift og investering	Side 45 - 48
Oversikt over langsiktig gjeld	Side 49
Prognose for rammetilskudd/skatt	Side 49
Betalingssatser og gebyrregulativ:	
Pleie, omsorg, helse	Side 50
Sfo/skole	Side 51
Kulturskolen	Side 52
Drift og forvaltning	Side 53 - 61
Prisliste leie av Furuly Flerbrukshus	Side 62

Saksframlegg

Evje og Hornnes kommune

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
30/15	Formannskapet	23.11.2015
100/15	Kommunestyret	10.12.2015

Årsbudsjett 2016

Rådmannens forslag til vedtak:

- Det framlagte budsjettforslag vedtas ihht obligatoriske oversikter 1a og 1b (vedlagt) som Evje og Hornnes kommunes driftsbudsjett for 2016. Investeringsbudsjett for 2016 vedtas ihht obligatoriske oversikter 2a og 2b (vedlagt).
- Driftsbudsjettet vedtas på netto ramme, med følgende fordeling mellom rammeområdene:
 - Politiske styrings- og kontrollorganer kr 2 247 900,-
 - Sentraladministrasjonen kr 33 256 700,-
 - Evjetun leirskole kr 0,-
 - Støttetiltak kr 1 286 200,-
 - Enhet for kultur kr 6 676 000,-
 - Hornnes barneskule kr 9 895 800,-
 - Evje barneskule kr 16 971 600,-
 - Evje ungdomsskule kr 13 419 100,-
 - Enhet for barnehage kr 14 459 900,-
 - Enhet for helse og familie kr 37 930 000,-
 - Enhet for pleie og omsorg kr 38 330 100,-
 - Lokalmedisinske tjenester kr 2 514 800,-
 - Enhet for drift og forvaltning kr 26 581 100,-
 - Selvkost kr - 125 200,-
 - Finans kr - 202 861 900,-
 - Reservert for lønn og pensjon kr - 582 100,-
- Skattesatsene (skattørene) settes til den maksimalsats Stortinget bestemmer.
- For eiendomsskatteåret 2016 skal det skrives ut eiendomsskatt på verk og bruk, jfr eieendomsskattelova §§ 2 og 3 første ledd bokstav c. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skattåret 2016 er 7 promille, jfr eieendomsskattelova § 11 første ledd. Eiendomsskatten forfaller i to terminer: 30.04 og 31.10 i skattåret. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Evje og Hornnes kommune, vedtatt i kommunestyret 30.05.13, skal gjelde for eiendomsskatteåret 2015, jfr eieendomsskattelova §10.
- Tilskuddet til de politiske partiene i kommunen oppjusteres tilsvarende deflatoren i statsbudsjettet, 2,7 %.
- Tilskudd til samarbeid mv:

- Evje og Hornnes sokneråds ramme settes til kr 3 164 000,-. Kr 30 000,- øremerkes til opparbeidelse av muslimsk gravfelt og minnelund.
- Tilskudd til Setesdal Regionråd settes til kr 300 000,-.
- Tilskudd til Evjemoen Næringspark as settes til kr 300 000,-.
- Fast tilskudd til Setesdal Revisjonsdistrikt iks settes til kr 969 000,-.
- Tilskudd til Setesdal Brannvesen iks settes til kr 2 152 100,-
- Tilskudd til Setpro AS settes slik: Evje og Hornnes kommune finansierer ihht medfinansieringsavtale plasser til varig tilrettelagt arbeid med 25 % av statlig tilskudd. Øvrig tilskudd justeres med deflator. Tilskuddet vil avhenge av forbruk.
- Tilskudd til Setesdal ikt settes til kr 4 932 400,-
- Tilskudd til Aust-Agder kulturhistoriske senter settes til kr 1 080 000,-
- Kjøp fra øvrige interkommunale samarbeid, som ppt, barnevern, kommunelege, jordmor m.flere, betales ihht til avtale.
- Det foretas følgende interne finansieringstransaksjoner:
 - Det overføres kr 1 735 225,- fra drift til investering.
 - Det avsettes kr 800 000,- til pensjonsfond premieavvik
 - Det avsettes kr 500 000,- til flyktningefond
 - Det avsettes kr 2 318 675,- til fritt disposisjonsfond
 - Det avsettes midler til konsesjonsavgiftsfond i samme størrelsesorden som vi mottar konsesjonsavgifter, beregnet til kr 738 000,-.
 - Det brukes kr 300 000,- av konsesjonsavgiftsfond til tilskudd til Evjemoen Næringspark AS for å ivareta kommunens næringsarbeid.
 - Det brukes kr 400 000,- av konsesjonsavgiftsfond til dekning av renter og avdrag.
 - Det brukes kr 320 000,- av vedlikeholdsfond for å finansiere driftsutgifter i forbindelse med prosjektet Torg Evje Sentrum, jfr kommunestyresak 51/15
- Rådmannen delegeres følgende fullmakter i forbindelse med budsjettet for 2016:
 - Fullmakt til å benytte midler avsatt på enhetsfond/andre disposisjonsfond satt av for administrativ bruk. Det er da ikke krav om at slik bruk budsjetteres, og bruken vil inngå i budsjettskjema 1b)
 - Fullmakt til ved regnskapsavslutning for 2016 å velge rekkefølge på finansieringstransaksjonene i investeringsregnskapet (dette gjelder da bruk av lånemidler, bruk av ubundet investeringsfond, bruk av disposisjonsfond i investering og overføring fra drift til investering.) Det er en forutsetning at handlingsregel for gjeld overholdes.
 - Tilleggsramme for lønn og pensjon fordeles administrativt når lønnsvekst og pensjonsvekst er kjent. Dette gjelder selv om rammen for en enhet endres med mer enn kr 50 000,- (det største beløpet som kan endres administrativt ihht økonomireglementet). Midler satt av til etter- og videreutdanning i skole og barnehage, og midler til støttetiltak, kan også fordeles administrativt når utgiftene i de enkelte enhetene er kjent.
- Formannskapetets tilleggsbevilgninger fordeles av formannskapet.
- Kommunale avgifter, gebyrer, egenandeler og husleiesatser vedtas ihht vedlegg. Når det gjelder satser for foreldrebetaling i barnehage settes den til nasjonal makspris.
- Vederlagsbetaling for institusjonsplass settes til maksimalt kr 762 120 per plass i 2016, ut fra de reelle utgiftene i budsjettet ihht vederlagsforskriften.
- Det vedtas en total investeringsramme på kr 72 804 900, fordelt på prosjekter ihht budsjettskjema 2a) og 2b)
 - Videreført/overført fra 2015:

▪ Flerbrukshall	kr 42 437 700,-
▪ Skateanlegg Furuly	kr 495 700,-
▪ Friidrettsanlegg Hornnes	kr 2 617 000,-

- Friidrettsanlegg Hornnes tidtakerbu kr 227 500,-
- Friidrettsanlegg Hornnes lager kr 335 000,-
- Torg Evje sentrum kr 1 532 000,-
- Nye prosjekter 2016:
 - Ikt i skolen kr 410 000,-
 - Investering Evjeskolene kr 625 000,-
 - Naturbarnehage kr 375 000,-
 - Ombygging Evjeheimen kr 20 000 000,-
 - Prosjekter innen vann og avløp kr 3 750 000,-
- Egenkapitalinskudd klp kommer i tillegg med kr 600 000,-.
- Låneopptak for 2016 settes til inntil kr 43 100 000,-. Avdragstid settes til 30 år.
- Øvrig finansiering av investeringsprosjektene, herav bruk av fond, overføring fra drift mv, framgår av budsjettskjema 2a og vedtas ihht dette.
- Låneopptak startlån settes til 5 000 000,-. Avdragstid settes til 30 år.
- Det søkes om boligtilskudd fra Husbanken, kr 1 000 000,- fordelt med 500 000 på tilskudd til tilpasning og kr 500 000,- på tilskudd til etablering.

Saksprotokoll i Formannskapet - 23.11.2015

Behandling:

Rådmannens tilråding ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets tilråding:

- Det framlagte budsjettforslag vedtas ihht obligatoriske oversikter 1a og 1b (vedlagt) som Evje og Hornnes kommunes driftsbudsjett for 2016. Investeringsbudsjett for 2016 vedtas ihht obligatoriske oversikter 2a og 2b (vedlagt).
- Driftsbudsjettet vedtas på netto ramme, med følgende fordeling mellom rammeområdene:
 - Politiske styrings- og kontrollorganer kr 2 247 900,-
 - Sentraladministrasjonen kr 33 256 700,-
 - Evjetun leirskole kr 0,-
 - Støttetiltak kr 1 286 200,-
 - Enhet for kultur kr 6 676 000,-
 - Hornnes barneskule kr 9 895 800,-
 - Evje barneskule kr 16 971 600,-
 - Evje ungdomsskule kr 13 419 100,-
 - Enhet for barnehage kr 14 459 900,-
 - Enhet for helse og familie kr 37 930 000,-
 - Enhet for pleie og omsorg kr 38 330 100,-
 - Lokalmedisinske tjenester kr 2 514 800,-
 - Enhet for drift og forvaltning kr 26 581 100,-
 - Selvkost kr - 125 200,-
 - Finans kr - 202 861 900,-
 - Reservert for lønn og pensjon kr - 582 100,-
- Skattesatsene (skattørene) settes til den maksimalsats Stortinget bestemmer.
- For eiendomsskatteåret 2016 skal det skrives ut eiendomsskatt på verk og bruk, jfr eigedomsskattelova §§ 2 og 3 første ledd bokstav c. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skattåret 2016 er 7 promille, jfr eigedomsskattelova § 11 første ledd. Eiendomsskatten forfaller i to terminer: 30.04 og 31.10 i skattåret. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Evje og Hornnes kommune, vedtatt i kommunestyret 30.05.13, skal gjelde for eiendomsskatteåret 2015, jfr eigedomsskattelova §10.

- Tilskuddet til de politiske partiene i kommunen oppjusteres tilsvarende deflatoren i statsbudsjettet, 2,7 %.
- Tilskudd til samarbeid mv:
 - Evje og Hornnes sokneråds ramme settes til kr 3 164 000,-. Kr 30 000,- øremerkes til opparbeidelse av muslimsk gravfelt og minnelund.
 - Tilskudd til Setesdal Regionråd settes til kr 300 000,-.
 - Tilskudd til Evjemoen Næringspark as settes til kr 300 000,-.
 - Fast tilskudd til Setesdal Revisjonsdistrikt iks settes til kr 969 000,-.
 - Tilskudd til Setesdal Brannvesen iks settes til kr 2 152 100,-
 - Tilskudd til Setpro AS settes slik: Evje og Hornnes kommune finansierer ihht medfinansieringsavtale plasser til varig tilrettelagt arbeid med 25 % av statlig tilskudd. Øvrig tilskudd justeres med deflator. Tilskuddet vil avhenge av forbruk.
 - Tilskudd til Setesdal ikt settes til kr 4 932 400,-
 - Tilskudd til Aust-Agder kulturhistoriske senter settes til kr 1 080 000,-
 - Kjøp fra øvrige interkommunale samarbeid, som ppt, barnevern, kommunelege, jordmor m.flere, betales ihht til avtale.
- Det foretas følgende interne finansieringstransaksjoner:
 - Det overføres kr 1 735 225,- fra drift til investering.
 - Det avsettes kr 800 000,- til pensjonsfond premieavvik
 - Det avsettes kr 500 000,- til flyktningefond
 - Det avsettes kr 2 318 675,- til fritt disposisjonsfond
 - Det avsettes midler til konsesjonsavgiftsfond i samme størrelsesorden som vi mottar konsesjonsavgifter, beregnet til kr 738 000,-.
 - Det brukes kr 300 000,- av konsesjonsavgiftsfond til tilskudd til Evjemoen Næringspark AS for å ivareta kommunens næringsarbeid.
 - Det brukes kr 400 000,- av konsesjonsavgiftsfond til dekning av renter og avdrag.
 - Det brukes kr 320 000,- av vedlikeholdsfond for å finansiere driftsutgifter i forbindelse med prosjektet Torg Evje Sentrum, jfr kommunestyresak 51/15
- Rådmannen delegeres følgende fullmakter i forbindelse med budsjettet for 2016:
 - Fullmakt til å benytte midler avsatt på enhetsfond/andre disposisjonsfond satt av for administrativ bruk. Det er da ikke krav om at slik bruk budsjetteres, og bruken vil inngå i budsjettskjema 1b)
 - Fullmakt til ved regnskapsavslutning for 2016 å velge rekkefølge på finansieringstransaksjonene i investeringsregnskapet (dette gjelder da bruk av lånemidler, bruk av ubundet investeringsfond, bruk av disposisjonsfond i investering og overføring fra drift til investering.) Det er en forutsetning at handlingsregel for gjeld overholdes.
 - Tilleggsramme for lønn og pensjon fordeles administrativt når lønnsvekst og pensjonsvekst er kjent. Dette gjelder selv om rammen for en enhet endres med mer enn kr 50 000,- (det største beløpet som kan endres administrativt ihht økonomireglementet). Midler satt av til etter- og videreutdanning i skole og barnehage, og midler til støttetiltak, kan også fordeles administrativt når utgiftene i de enkelte enhetene er kjent.
- Formannskapets tilleggsbevilgninger fordeles av formannskapet.
- Kommunale avgifter, gebyrer, egenandeler og husleiesatser vedtas ihht vedlegg. Når det gjelder satser for foreldrebetaling i barnehage settes den til nasjonal makspris.
- Vederlagsbetaling for institusjonsplass settes til maksimalt kr 762 120 per plass i 2016, ut fra de reelle utgiftene i budsjettet ihht vederlagsforskriften.
- Det vedtas en total investeringsramme på kr 72 804 900, fordelt på prosjekter ihht budsjettskjema 2a) og 2b)
 - Videreført/overført fra 2015:

- Flerbrukshall kr 42 437 700,-
- Skateanlegg Furuly kr 495 700,-
- Friidrettsanlegg Hornnes kr 2 617 000,-
- Friidrettsanlegg Hornnes tidtakerbu kr 227 500,-
- Friidrettsanlegg Hornnes lager kr 335 000,-
- Torg Evje sentrum kr 1 532 000,-
- Nye prosjekter 2016:
 - Ikt i skolen kr 410 000,-
 - Investering Evjeskolene kr 625 000,-
 - Naturbarnehage kr 375 000,-
 - Ombygging Evjeheimen kr 20 000 000,-
 - Prosjekter innen vann og avløp kr 3 750 000,-
- Egenkapitalinnskudd klp kommer i tillegg med kr 600 000,-.
- Låneopptak for 2016 settes til inntil kr 43 100 000,-. Avdragstid settes til 30 år.
- Øvrig finansiering av investeringsprosjektene, herav bruk av fond, overføring fra drift mv, framgår av budsjettskjema 2a og vedtas ihht dette.
- Låneopptak startlån settes til 5 000 000,-. Avdragstid settes til 30 år.
- Det søkes om boligtilskudd fra Husbanken, kr 1 000 000,- fordelt med 500 000 på tilskudd til tilpasning og kr 500 000,- på tilskudd til etablering.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 10.12.2015

Behandling:

Tilleggsforslag budsjett 2016 for Arbeiderpartiet og Venstre

Utgifter

Ikke felles nattevaktordning	444 000
Ikke 50/100% plasser i barnehage	130 000 Trukket
Etablering av et idrettsfond	300 000
Ikke redusert hjemmehjelp	194 000
Tiltak for redusert sykefravær i barnehagene/Økt bemanning	500 000
Inntekter	
Redusert avsetning til Evje sokn og andre religiøse samfunn	700 000
Mindre avsetning til fritt disposisjonsfond	868 000-
Rådmannen innarbeider endringene i budsjettet	

Tekstforslag:

- Kommunestyret ber om en sak innen første halvår 2016 hvor det lages statutter for et idrettsfond disponert av kommunens idrettsråd. Idrettsrådet kommer med en uttalelse før behandling i kommunestyret.
- Kommunestyret ber administrasjonen komme med en sak innen februar angående etableringen av et dagtilbud for demente i tilknytning til Hornnesheimen.
- Kommunestyret ser alvorlig på avvikene på elektrisiteten i Evje kirke og ber kirkelig fellesråd finne penger i eget budsjett til å lukke avvikene.
- Enhet for barnehage gjeninnfører frokost med selvkost-prinsipp. Man må se på økt foreldrebetaling kombinert med bedre budsjettstyring på området.
- Kommunestyret ber om en sak hvor man belyser økonomi og bruk av museene våre.
- Det øremerkede tilskuddet på helsestasjonen skal komme i tillegg til den allerede fastsatte økningen.
- Det bevilges 20 000 til Evje lysløype. Pengene tas fra vedlikeholdsbudsjettet.

- Kommunens vedlikeholdsplan med tiltak i prioritert rekkefølge rulleres årlig i november i plan og byggingrådet. Retningslinjene for trygghetsalarm og hjemmehjelp revideres. Levekårsutvalget har saken som diskusjonssak møtet før endelig innstilling til kommunestyret.
- Kommunestyret ber rådmannen å gjennomføre en forenkling av det lokale skjema for søknad om landbrukstilskudd.

Bjørn A. Ropstad (Krf) foreslo:

Kommunestyret vil så snart arbeidsgruppen i Setesdal Regionråd finner en omforent løsning på næringsarbeidet komme tilbake med en budsjettregulering for at kommunen skal oppfylle sin andel av kontingenten til Setesdal Regionråd.

Høyres forslag til vedtak:

1. Overordnet felles effektiviseringsmål.

Kommuneadministrasjonen bør i 2016 kunne ta ut en effektiviseringsgevinst 1.500.000 på 2 stillinger. Dette anslaget bygger på de siste års økning i stillingsrammen, ny datateknologi og effektiviserings-potensialet innen administrasjonen. Stillinger som utfører direkte støttetiltak/arbeid rettet mot kommunens innbyggere skal forsøkes skjermet.

2. Effektivisering innen den enkelte enhet/rammeområde

Effektiviseringsgevinsten her bygger på en god årlig vekst i rammene de de siste årene og enhetenes manglende evne til å imøtekomme rådmannens krav om 3% innsparinger i årets budsjett. Alle innsparingene foreslått i rådmannens budsjettforslag opprettholdes, med unntak for hjemmehjelp 194.000. Totalt blir innsparingene på **3%**, rådmannens forslag og våre innsparinger (overordnet mål og innen den enkelte enhet/rammeområde).

Innsparinger utover rådmannens forslag:

a. Enhet 10 – politisk styring og kontrollorganer	50.000
Deriblant holde støtten til politiske partier på 2015 nivå.	
b. Enhet – sentraladministrasjonen	100.000
c. Rammeområde 31 – Støttetiltak	300.000
d. Rammeområde 32 – kultur	150.000
e. Rammeområde 35 – Hornnes barneskole	75.000
f. Rammeområde 36 – Evje barneskole	100.000
g. Rammeområde 37 – Evje ungdomsskole	100.000
h. Rammeområde 38 – Enhet for barnehage	300.000
i. Rammeområde 41 – Helse og familie	300.000
j. Rammeområde 46 – Pleie og omsorg	350.000
k. Rammeområde 52 og 53 – Enhet for drift og forvaltning og selvkost	350.000
	<hr/>
	3.675.000
Hjemmehjelp	- 194.000

Totale innsparinger utover rådmannens forslag

3.481.000

Evje og Hornnes Høyre mener at enhetene selv, sammen med rådmannen, har de beste forutsetningene for hvor innsparingene skal tas. Evje og Hornnes Høyre forventer at oppgaver direkte rettet mot kommunens innbyggere skjermes mest mulig.

3. Interkommunale selskaper.

Ordfører/rådmann skal arbeide aktivt overfor de andre kommunene for å få til en årlig effektiviseringsgevinst i de interkommunale selskapene på **3% fra 2017**.

Ordfører og rådmann skal videre arbeide aktivt for at stillingen innen rammeområde 39 - LMT for friskliv/folkehelse IKKE opprettes. Satsing på frivillige organisasjoner og lokale idrettslag bør være hovedsatsingen for en bedre folkehelse.

4. Investeringer.

Det vises til økonomisjefens notat av 3/12, 2015. Ombygging av Evjeheimen fordeles over årene 2016 og 2017, med 12,5 mill. i 2016 og 7,5 mill. i 2017.

Tilleggsforslag fra Krf, SP og Frp

Landbruks tilskudd kr 100000_
Private veier kr 80000
Otra IL kr 60000

Nattevaktsordning kr 444000

Kommunestyret ber rådmannen komme tilbake med ny sak i budsjettet for 2017 vedrørende reduksjon av nattevakt i Hovslagerveien.

Hjemmehjelp kr 194000

Avstemming:

Forslag fra Høyre.

Forslaget falt med 19 mot 2 stemmer.

Forslag fra KRF, SP, FRP

Landbruks tilskudd kr 100000
Private veier kr 80000
Otra IL kr 60000

Forslaget ble vedtatt 12 mot 9 stemmer

Nattevaktsordning kr 444000

Forslaget vedtatt med 19 mot 2 stemmer

Kommunestyret ber rådmannen komme tilbake med ny sak i budsjettet for 2017 vedrørende reduksjon av nattevakt i Hovslagerveien.

Forslaget vedtatt med 12 mot 9 stemmer

Hjemmehjelp kr 194000

Forslaget ble enstemmig vedtatt

Etablering av et idrettsfond 300 000

Forslaget falt med 14 mot 7 stemmer

Tiltak for redusert sykefravær i barnehagene/Økt bemanning 500 000

Forslaget falt med 14 mot 7 stemmer

Redusert avsetning til Evje sokn og andre religiøse samfunn 700 000

Forslaget falt med 14 mot 7 stemmer

Tekstforslag:

- Kommunestyret ber om en sak innen første halvår 2016 hvor det lages statutter for et idrettsfond disponert av kommunens idrettsråd. Idrettsrådet kommer med en uttalelse før behandling i kommunestyret.

Forslaget falt med 12 mot 9 stemmer

- Kommunestyret ber administrasjonen komme med en sak innen februar angående etableringen av et dagtilbud for demente i tilknytning til Hornnesheimen.

Forslaget falt med 12 mot 9 stemmer

- Kommunestyret ser alvorlig på avvikene på elektrisiteten i Evje kirke og ber kirkelig fellesråd finne penger i eget budsjett til å lukke avvikene.

Enstemmig

- Enhet for barnehage gjeninnfører frokost med selvkost-prinsipp. Man må se på økte kostpenger kombinert med bedre budsjettstyring på området.

Enstemmig

- Kommunestyret ber om en sak hvor man belyser økonomi og bruk av museene våre.

Forslaget falt med 12 mot 9 stemmer

- Det øremerkede tilskuddet på helsestasjonen skal komme i tillegg til den allerede fastsatte økningen.

Forslaget falt med 12 mot 9 stemmer

- Det bevilges 20 000 til Evje lysløype. Pengene tas fra vedlikeholdsbudsjettet.

Forslaget falt med 13 mot 8 stemmer

- Kommunens vedlikeholdsplan med tiltak i prioritert rekkefølge rulleres årlig i november i plan og byggingrådet.

Forslaget falt med 12 mot 9 stemmer

- Retningslinjene for trygghetsalarm og hjemmehjelp revideres. Levekårsutvalget har saken som diskusjonssak møtet før endelig innstilling til kommunestyret.

Enstemmig vedtatt.

- Kommunestyret ber rådmannen å gjennomføre en forenkling av det lokale skjema for søknad om landbrukstilskudd.

Forslaget falt med 12 mot 9 stemmer

Årsbudsjett 2016 med endringer ble enstemmig vedtatt.

Vedtatt:

- Det framlagte budsjettforslag vedtas ihht obligatoriske oversikter 1a og 1b (vedlagt) som Evje og Hornnes kommunes driftsbudsjett for 2016. Investeringsbudsjett for 2016 vedtas ihht obligatoriske oversikter 2a og 2b (vedlagt).
- Driftsbudsjettet vedtas på netto ramme, med følgende fordeling mellom rammeområdene:

○ Politiske styrings- og kontrollorganer	kr	2 247 900,-
○ Sentraladministrasjonen	kr	33 256 700,-
○ Evjetun leirskole	kr	0,-
○ Støttetiltak	kr	1 286 200,-
○ Enhet for kultur	kr	6 736 000,-
○ Hornnes barneskule	kr	9 895 800,-
○ Evje barneskule	kr	16 971 600,-

○ Evje ungdomsskule	kr 13 419 100,-
○ Enhet for barnehage	kr 14 459 900,-
○ Enhet for helse og familie	kr 38 152 000,-
○ Enhet for pleie og omsorg	kr 38 746 100,-
○ Lokalmedisinske tjenester	kr 2 514 800,-
○ Enhet for drift og forvaltning	kr 26 761 100,-
○ Selvkost	kr - 125 200,-
○ Finans	kr - 203 739 900,-
○ Reservert for lønn og pensjon	kr - 582 100,-
- Skattesatsene (skattørene) settes til den maksimalsats Stortinget bestemmer.
 - For eiendomsskatteåret 2016 skal det skrives ut eiendomsskatt på verk og bruk, jfr eigedomsskattelova §§ 2 og 3 første ledd bokstav c. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skattåret 2016 er 7 promille, jfr eigedomsskattelova § 11 første ledd. Eiendomsskatten forfaller i to terminer: 30.04 og 31.10 i skattåret. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Evje og Hornnes kommune, vedtatt i kommunestyret 30.05.13, skal gjelde for eiendomsskatteåret 2015, jfr eigedomsskattelova §10.
 - Tilskuddet til de politiske partiene i kommunen oppjusteres tilsvarende deflatoren i statsbudsjettet, 2,7 %.
 - Tilskudd til samarbeid mv:
 - Evje og Hornnes sokneråds ramme settes til kr 3 164 000,-. Kr 30 000,- øremerkes til opparbeidelse av muslimsk gravfelt og minnelund.
 - Tilskudd til Setesdal Regionråd settes til kr 300 000,-.
 - Tilskudd til Evjemoen Næringspark as settes til kr 300 000,-.
 - Fast tilskudd til Setesdal Revisjonsdistrikt iks settes til kr 969 000,-.
 - Tilskudd til Setesdal Brannvesen iks settes til kr 2 152 100,-
 - Tilskudd til Setpro AS settes slik: Evje og Hornnes kommune finansierer ihht medfinansieringsavtale plasser til varig tilrettelagt arbeid med 25 % av statlig tilskudd. Øvrig tilskudd justeres med deflator. Tilskuddet vil avhenge av forbruk.
 - Tilskudd til Setesdal ikt settes til kr 4 932 400,-
 - Tilskudd til Aust-Agder kulturhistoriske senter settes til kr 1 080 000,-
 - Kjøp fra øvrige interkommunale samarbeid, som ppt, barnevern, kommunelege, jordmor m.flere, betales ihht til avtale.
 - Det foretas følgende interne finansieringstransaksjoner:
 - Det overføres kr 1 735 225,- fra drift til investering.
 - Det avsettes kr 800 000,- til pensjonsfond premieavvik
 - Det avsettes kr 500 000,- til flyktningefond
 - Det avsettes kr 1 440 675,- til fritt disposisjonsfond
 - Det avsettes midler til konsesjonsavgiftsfond i samme størrelsesorden som vi mottar konsesjonsavgifter, beregnet til kr 738 000,-.
 - Det brukes kr 300 000,- av konsesjonsavgiftsfond til tilskudd til Evjemoen Næringspark AS for å ivareta kommunens næringsarbeid.
 - Det brukes kr 400 000,- av konsesjonsavgiftsfond til dekning av renter og avdrag.
 - Det brukes kr 320 000,- av vedlikeholdsfond for å finansiere driftsutgifter i forbindelse med prosjektet Torg Evje Sentrum, jfr kommunestyresak 51/15
 - Rådmannen delegeres følgende fullmakter i forbindelse med budsjettet for 2016:
 - Fullmakt til å benytte midler avsatt på enhetsfond/andre disposisjonsfond satt av for administrativ bruk. Det er da ikke krav om at slik bruk budsjetteres, og bruken vil inngå i budsjettskjema 1b)
 - Fullmakt til ved regnskapsavslutning for 2016 å velge rekkefølge på finansieringstransaksjonene i investeringsregnskapet (dette gjelder da bruk av lånemidler, bruk av ubundet investeringsfond, bruk av disposisjonsfond i

- investering og overføring fra drift til investering.) Det er en forutsetning at handlingsregel for gjeld overholdes.
- Tilleggsramme for lønn og pensjon fordeles administrativt når lønnsvekst og pensjonsvekst er kjent. Dette gjelder selv om rammen for en enhet endres med mer enn kr 50 000,- (det største beløpet som kan endres administrativt ihht økonomireglementet). Midler satt av til etter- og videreutdanning i skole og barnehage, og midler til støttetiltak, kan også fordeles administrativt når utgiftene i de enkelte enhetene er kjent.
 - Formannskapetets tilleggsbevilgninger fordeles av formannskapet.
 - Kommunale avgifter, gebyrer, egenandeler og husleiesatser vedtas ihht vedlegg. Når det gjelder satser for foreldrebetaling i barnehage settes den til nasjonal makspris.
 - Vederlagsbetaling for institusjonsplass settes til maksimalt kr 762 120 per plass i 2016, ut fra de reelle utgiftene i budsjettet ihht vederlagsforskriften.
 - Det vedtas en total investeringsramme på kr 72 804 900, fordelt på prosjekter ihht budsjettskjema 2a) og 2b)
 - Videreført/overført fra 2015:

▪ Flerbrukshall	kr 42 437 700,-
▪ Skateanlegg Furuly	kr 495 700,-
▪ Friidrettsanlegg Hornnes	kr 2 617 000,-
▪ Friidrettsanlegg Hornnes tidtakerbu	kr 227 500,-
▪ Friidrettsanlegg Hornnes lager	kr 335 000,-
▪ Torg Evje sentrum	kr 1 532 000,-
 - Nye prosjekter 2016:

▪ Ikt i skolen	kr 410 000,-
▪ Investering Evjeskolene	kr 625 000,-
▪ Naturbarnehage	kr 375 000,-
▪ Ombygging Evjeheimen	kr 20 000 000,-
▪ Prosjekter innen vann og avløp	kr 3 750 000,-
 - Egenkapitalinskudd klp kommer i tillegg med kr 600 000,-.
 - Låneopptak for 2016 settes til inntil kr 43 100 000,-. Avdragstid settes til 30 år.
 - Øvrig finansiering av investeringsprosjektene, herav bruk av fond, overføring fra drift mv, framgår av budsjettskjema 2a og vedtas ihht dette.
 - Låneopptak startlån settes til 5 000 000,-. Avdragstid settes til 30 år.
 - Det søkes om boligtilskudd fra Husbanken, kr 1 000 000,- fordelt med 500 000 på tilskudd til tilpasning og kr 500 000,- på tilskudd til etablering.
 - Kommunestyret ser alvorlig på avvikene på elektrisiteten i Evje kirke og ber kirkelig fellesråd finne penger i eget budsjett til å lukke avvikene.
 - Enhet for barnehage gjeninnfører frokost med selvkost-prinsipp. Man må se på økte kostpenger kombinert med bedre budsjettstyring på området.
 - Retningslinjene for trygghetsalarm og hjemmehjelp revideres. Levekårsutvalget har saken som diskusjonssak møtet før endelig innstilling til kommunestyret.
 - Kommunestyret ber rådmannen komme tilbake med ny sak i budsjettet for 2017 vedrørende reduksjon av nattevakt i Hovslagerveien.
 - Kommunestyret vil så snart arbeidsgruppen i Setesdal Regionråd finner en omforent løsning på næringsarbeidet komme tilbake med en budsjettregulering for at kommunen skal oppfylle sin andel av kontingenten til Setesdal Regionråd.

Innledende kommentarer

Kommunestyret vedtar rammer for kommunens enheter ihht økonomireglementet. Detaljbudsjettet er derfor kun et vedlegg til saken som viser hvordan rammene er viderefordelt. Detaljbudsjettet sendes ikke ut, men kan fås ved henvendelse til økonomisjefen.

Kommuneplanens samfunnsdel er sydd sammen med økonomiplanen, dette gjør at økonomiplanen og kommuneplanens handlingsdel er et dokument.

Saksframlegget er delt inn slik: Først kommer en innledning som sier noe om netto driftsresultat i framlagt budsjett. Så kommer et avsnitt som sier noe om utvikling i frie inntekter for generelt for landet og spesielt for Evje og Hornnes. Herunder inngår gjennomgang av satsinger regjeringen har hatt i statsbudsjettet, og hvordan Evje og Hornnes har forholdt seg til disse. Så følger et avsnitt om arbeidet med budsjettet og den prosessen som har vært fram mot framleggelsen. Her gjennomgås salderingen av budsjettet, og hva som er lagt inn av innsparingstiltak. Deretter gjennomgås utviklingen i lønns- og pensjonskostnader. Så følger generelle kommentarer om iks'er og andre samarbeid, og søknader fra eksterne. Det er et eget avsnitt om finans. Etter dette følger en gjennomgang av egenandeler, husleier, gebyrer mv, et avsnitt om tilskudd til private barnehager og om startlån og husbankens virkemidler. Til slutt i den generelle delen av budsjettforslaget følger en gjennomgang av delegasjoner gitt til rådmannen i budsjettvedtaket.

Til slutt kommer gjennomgang av de enkelte enhetene, og av investeringsprosjektene

Innledning – netto driftsresultat i framlagt budsjett

Budsjettet legges fram i balanse, og med et netto driftsresultat på 1,70 %, eller 4,630 mill.

Tabellen under viser netto driftsresultat:

	2016
Sum driftsinntekter	-272 562 400
1,75 %	-4 769 842
Sum driftsutgifter	277 144 430
Brutto driftsresultat	4 582 030
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-11 940 000
Sum eksterne finansinntekter	-11 940 000
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	5 158 800
Avdragsutgifter	7 369 600
Sum eksterne finansutgifter	12 528 400
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	588 400
Motpost avskrivninger	-9 800 330
Netto driftsresultat	-4 629 900
i %	1,70
Netto driftsresultat korr for bundne fond	1,85
Netto driftsresultat korr for bundne fond og pensj.	0,33
Bruk av disposisjonsfond	-320 000
Bruk av bundne fond	-1 325 400
Sum bruk av avsetninger	-1 645 400
Overført til investeringsregnskapet	1 735 225
Avsetninger disposisjonsfond	3 618 675
Avsetninger til bundne fond	921 400
Sum avsetninger	6 175 300

Teknisk beregningsutvalg, som er et partssammensatt utvalg som ser på kommunal og fylkeskommunal økonomi, anbefaler at kommunene minst bør ha et netto driftsresultat på 1,75 % for å sikre en bærekraftig økonomi i kommunene. (Tidligere anbefaling var 3 %, men dette ble nedjustert etter at inntektene fra investeringer nå i sin helhet går tilbake til finansiering av investeringsprosjektene, og ikke lenger kan brukes i drift.) Som tabellen over viser ligger vi nær denne anbefalingen i 2016. Korrigerer vi for bundne fond ligger vi over denne anbefalingen. (Det kan være grunn til å korrigere for bundne fond, ettersom dette omhandler utgifter og inntekter der midlene er bundne, og som derfor ikke kan gå inn i kommunens ordinære drift.) Dersom vi også korrigerer for premieavvik på pensjon ligger vi imidlertid langt dårligere an. (Det kan også være naturlig å korrigere for dette. Vi har en stor inntekt på premieavvik i 2016, og ettersom denne skal utgiftsføres igjen over de neste 7 årene, er dette i realiteten en utsatt utgift.)

Innsparingstiltakene som ble gjennomført i 2015 er videreført i 2016-budsjettet.

Frie inntekter – utvikling for landet som helhet for Evje og Hornnes spesielt

Dette avsnittet sier litt om hva de frie inntektene skal dekke på landsbasis, og litt spesielt om utviklingen i Evje og Hornnes kommune.

Frie inntekter er økt med 4,2 %, og denne veksten skal dekke en del økte utgifter.

Demografi. Den delen av kommunesektorens merutgifter knyttet til befolkningsutviklingen som må dekkes av de frie inntektene anslås til 1,7 mrd. kroner i 2016.

Pensjonskostnader. Departementet har anslått økte pensjonskostnader til opp mot 0,8 mrd i 2016.

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste, rusomsorg + fleksibelt barnehageopptak.

200 mill av vekst er begrunnet i behovet for å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Videre er 400 mill begrunnet i en styrking av kommunale tjenester til rusomsorg. 400 mill er begrunnet ut fra satsing på mer fleksibelt barnehageopptak.

Dette gir sum kostnader som må dekkes innenfor veksten på 3,5 %, og 0,7 % skal derfor være handlingsrommet.

Effekter av endringer i frie inntekter for Evje og Hornnes kommune

Konkret for Evje og Hornnes kommune får vi en vekst på 4,3 % i år i forhold frie inntekter i 2015. Dette er da 0,1 % over landsgjennomsnittet. Befolkningsutviklingen per 01.07 hvert år legges til grunn, og vi har hatt en vekst på 0,88% (31 personer.) Landet har hatt en vekst på 1 %, så vi ligger litt under dette. Når det gjelder kostnadsnøkkel, er vi nå 10,56 % dyrere å drive enn en gjennomsnittskommune. Dette er nokså likt som i fjor, da vi lå 10,54 % over landsgjennomsnittet.

Det ble nevnt at det gjennom rammetilskuddet kom midler til skole- og helsestasjonstjeneste, rus og psykiatri og mer fleksibelt barnehageopptak. Dette er føringer om satsninger fra regjeringens side, og vi synes det er viktig å synliggjøre hvilke summer det gjelder for vår del, slik at dette kan tas med i betraktningen når det endelige budsjettet fastsettes. Midlene er ikke øremerket i tradisjonell forstand.

Når det gjelder helsestasjon og skolehelsetjeneste er den summen som er overført til Evje og Hornnes kommune nå totalt kr 494 000,- (667,696 mill på landsbasis). Det har kommet midler inn

gjennom flere år: 130 000,- i 2014, 207 000,- i 2015 og ytterligere 157 000,- i 2016. I 2016-budsjettet foreslår rådmannen å legge inn kr 250 000,- til satsing på skole- og helsestasjonstjenesten, altså ca 50 % av midlene.

Når det gjelder rus, er summen som er overført til Evje og Hornnes kommune kr 280 000,- (400 mill på landsbasis). Rådmannen har også her valgt å legge inn 50 % av midlene, altså kr 140 000,-.

Også når det gjelder mer fleksibelt barnehageopptak, er summen kr 280 000,- for vår kommune (400 mill på landsbasis). Rådmannen har lagt inn 50 % av summen, kr 140 000,- også på dette området.

Også i år er det tildelt midler til utdanning av deltidsbrannpersonell. Dette utgjør kr 336 000,- og tildeles til Evje og Hornnes kommune siden vår kommune er vertskommune for Setesdal Brannvesen IKS. De siste årene har disse midlene blitt fordelt mellom kommunene i Setesdal etter eierandel, dette fordi det allerede var gitt midler til kompetanseheving i brannvesenet. Men i Setesdal Brannvesen IKS sin plan for utgifter framover er det lagt opp til ny kompetanseheving, og det er satt av kr 800 000,- til dette i 2018. Dette vil gi et hopp i kommunenes utgifter til brannvesenet, og vi legger derfor opp til at midler vi får gjennom rammetilskuddet øremerket utdanning av deltidsbrannpersonell betales ut til Setesdal Brannvesen iks, som igjen setter det av på fond for framtidig utdanning. De andre kommunene har fått beskjed om at vi gjør det på denne måten.

I regjeringens forslag til statsbudsjett er det lagt inn en ny naturfagstime for 5-7 trinn, dette er en del av regjeringens realfagstrategi. For Evje og Hornnes kommune utgjør dette kr 60 000,- Dette er avsatt på en sentral konto og vil bli fordelt mellom de to barneskolene.

I forslaget til statsbudsjett er det også lagt inn statliggjøring av skatteoppkrevingen, her skal overføringen skje fra 01. juni 16. Dette gir et uttrekk i vårt rammetilskudd på kr 571 000,- (630 mill på landsbasis.) Ettersom det har virkning fra 01. juni, har jo dette uttrekket 7/12 effekt for 2016. Helårsvirkning må da være 979 000,- ($571\ 000/7*12$). Dette er et stort uttrekk, vi har ikke så store utgifter til skatteoppkreving/arbeidsgiverkontroll i vår kommune. Dersom vi ser på arbeidsgiverkontroll, er vi med i interkommunalt samarbeid sammen med mange av Agderkommunene. Vi skal i 2016 betale kr 200 000,- for denne tjenesten. Når det gjelder selve skatteinnkrevingen og skatteregnskapet, vil utgiften ligge på rundt 435 000,- når vi har tatt hensyn til lønn, driftsutgifter til ansatte, lokaler, renhold, strøm mv. Dette blir totalt kr 635 000,- og ligger da langt under et uttrekk på 979 000,-

Det er uansett slik at det i juni 2015 ble flertall i Stortinget mot at skatteoppkrevingen skulle statliggjøres. Vi har derfor vurdert det slik at det trolig ikke vil gå gjennom i Stortinget denne gangen heller, ettersom det har gått kort tid siden det var oppe og det ikke har skjedd noe annet i saken. I budsjettet vårt er det derfor lagt tilbake midler tilsvarende uttrekket, altså kr 571 000,- i 2016 og kr 979 000,- videre i økonomiplanperioden. Dersom denne statliggjøringen likevel skulle bli vedtatt, eller dersom midlene ikke blir tilbakeført til kommunene, må vi komme tilbake til dette i budsjettbehandlingen.

Kommunal øyeblikkelig hjelp går inn i rammetilskuddet fra 01.01.16. Vår andel er beregnet til kr 893 000,-.

Når det gjelder asylmottak og også når det gjelder konsekvensene av å ta imot evt flere flyktninger (jfr sak som kommer opp i kommunestyret i november-møtet), har vi ikke innarbeidet dette i framlagt budsjett. Vi har gått ut fra et mottak på 10 flyktninger per år, ihht tidligere vedtak.

Budsjettet skal være ferdig innen kommunestyret evt. fatter et nytt vedtak vedr. mottak av flyktninger i november-møtet, og vi vil ikke få innarbeidet dette i budsjettforslaget. Når det gjelder asylmottak vet vi en del om tilskuddsordninger mv, men det er mye som er uklart rundt ressursbehov og organisering av tjenestene. Det samme gjelder ved et evt økt mottak av ordinære flyktninger i kommunen. Vi må derfor komme tilbake med en budsjettjustering på dette området på nyåret.

En siste ting som kan nevnes er at regjeringen i statsbudsjettet opprinnelig foreslo at det skulle legges inn et engangstilskudd til vedlikehold til alle landets kommuner, total sum skulle være 500 mill, og det skulle fordeles etter folketall. I etterkant har regjeringen lagt fram en tilleggsproposisjon der tilskuddet er redusert, men fordeles på færre fylker: Aust- og Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Tilskuddet er dermed rettet spesielt mot de fylkene som har hatt størst vekst i arbeidsledigheten siste året. For vår del vil dette utgjøre rundt kr 430 000,-. Vi har ikke budsjettet med dette tilskuddet.

Arbeidet med og salderingen av budsjettet

Det skal i budsjettet være et avsnitt som beskriver arbeidet med budsjettet. Budsjettprosessen startet i år med at budsjetttrundskriv gikk ut til enhetene i juni. Enhetene ble der bedt om å levere inn et budsjett som hadde samme tjenestenivå som i 2015. Innsparinger som var lagt inn i budsjettet for 2015 skulle videreføres.

Det er viktig å være klar over at et budsjett med samme tjenestenivå som i dag kan inneholde store naturlige svingninger som skyldes f.eks. flere eller færre brukere, elever, barnehagebarn osv. Det kan også være tilskudd eller inntekter som faller bort, eller nye oppgaver som kommer til og som kommunen må løse. Enhetene ble bedt om å hensynta dette.

I tillegg skulle enhetene levere inn innsparingsforslag tilsvarende 3 % av sin nettoramme. Dette ga følgende beløp per enhet:

Politisk styring og kontroll:	68 000,-
Sentraladministrasjonen:	935 000,-
Enhet for kultur.	176 000,-
Hornnes barneskule:	296 000,-
Evje barneskule:	481 000,-
Evje ungdomsskule:	345 000,-
Enhet for barnehage:	444 000,-
Helse og familie:	1 074 000,-
Pleie og omsorg:	1 114 800,-
Lokalmedisinske tjenester:	46 000,-
Drift og forvaltning:	780 000,-

Enhetene la fram sine budsjett ihht til dette, og de leverte inn nye innsparingsforslag. På bakgrunn av disse forslagene, og etter framlegging av statsbudsjettet, legges budsjettet nå fram til politisk behandling. Det følger en gjennomgang av innsparingsforslagene og andre endringer som er gjort under omtalen av hver enhet. Av innleverte innsparingsforslag er følgende lagt inn i budsjettet:

- Felles nattevakt Hovslagerveien/Evjeheimen. Dette kan gi en innsparing på 1,18 årsverk. Dette vil ha en helårseffekt på kr 589 000,-. I 2016 er det lagt inn med 9/12 virkning. Det gir da en innsparing på kr 444 000 fordelt med kr 222 000 per enhet.
- Det er lagt inn en innsparing på 0,5 årsverk i hjemmehjelpstjenesten, som etter dette har 2,03 årsverk. Innsparingen er kr 246 000,- ved helårseffekt, og kr 194 000,- i 2016.

- 20 % stilling er fjernet i sentraladministrasjonen. Dette gir mindre fleksibilitet når det gjelder nye oppgaver, men pga effektivisering på noen områder mener vi at det skal være gjennomførbart. Innsparingen henger sammen med naturlige endringer i stillingsprosjenter i sentraladministrasjonen, og får derfor helårseffekt med 118 000,-.
- Når det gjelder Setesdal Regionråd har vi lagt inn et tilskudd på 300 000,- i 2015. Dette er en reduksjon på 1 000 000,-. Bakgrunnen er at satsingen på et felles næringselskap i Setesdal, som var forutsetningen for tilskuddet i 2015, ikke er oppfylt. Vi har derfor lagt inn 300 000,- til Setesdal regionråd, og 300 000,- til Evjemoen Næringspark for å ivareta arbeid for oss på Næringsområdet. Reell innsparing blir da kr 700 000,-.

Dette er de store innsparingene som er lagt inn.

Det har vært et mål for rådmannen å legge fram et budsjett der resultatet er opp mot anbefalingen fra teknisk beregningsutvalg (1,75 %.) Dette er viktig for å ha buffere å gå på gjennom året, og for å ha muligheter til å sette av til fond både til investeringer og framtidige driftsutfordringer. For å oppnå dette er noen av innsparingsforslagene fra enhetene er innarbeidet, i tillegg til at satsningene fra staten når det gjelder helsestasjon, rus og fleksibelt er lagt inn med bare 50 % effekt.

Med en driftsinntektsside på 272 mill er det slik at netto driftsresultat endres med 0,1% for hver endring som gjøres i budsjettet på ca kr 272 000,-. Dette til orientering.

Utvikling i lønns- og pensjonskostnader

Disse kostnadene (dette er utenom reise, kost mv) har utviklet seg slik fra 2014 til 2016 (alle tall er i hele 1000):

	Regnsk 14	Oppr. Bud 15	Bud 16
Lønnskostnader	138 552	133 276	139 645
Sosiale kostnader	33 869	34 024	33 062
Avsatt lønn/pensjon		2 497	3 661
Sykepenger	-6 588		
Totalt	165 833	169 797	176 368
Introduksjonslønn/kvalifiseringsprogrammet	-1 445	-3 410	-4 205
Premieavvik	-1 914	-2 461	-4 132
Ordinært lønnsbudsjett	162 474	163 926	168 031

Utgiftene har gått opp fra 15 til 16. Man må også være klar over at på noen områder erstattes lønnsutgifter av tjenestekjøp, fordi en går over til å kjøpe tjenesten fra andre kommuner. Samtidig vil våre lønnskostnader blåses opp av de områdene der vi er vertskommune og lønner personer som utfører tjenester for andre kommuner.

Inkludert i lønnskostnader er introduksjonsprogrammet for flyktninger og kvalifiseringsprogrammet for brukere på NAV. Selv om dette er lønnsposter, har det lite å gjøre med kommunens ordinære lønnsbudsjett.

Når det gjelder avsetning til lønnsoppgjør, har vi gått ut fra anslaget i statsbudsjettet som tilsier en lønnsvekst på 2,7 %. Av dette er overhenget beregnet til 0,6 %. Overhenget er lønnsveksten som kommer året etter et lønnsoppgjør på grunn av at lønnsoppgjøret er per 01. mai, slik at det blir en lønnsvekst inn i neste år for perioden januar – april. (Ansatte har høyere lønn per 01. januar i 2016 enn per 01. januar 2015.) Overhenget er allerede innarbeidet i enhetenes budsjett, og det er derfor gjort en avsetning til lønnsvekst på 2,1%.

Når det gjelder pensjonsutgiftene, skal utgiftene til betaling av pensjonspremier ifølge prognoser per september 2015 gå opp med nesten 6,500 mill. Men utjevning via premieavviket på pensjon gjør at pensjonskostnaden totalt sett, den som skal regnskapsføres, har en nokså liten stigning. Alt i alt har vi beregnet et positivt premieavvik på 4,132 mill i 2016. Av dette er det en inntekt på i overkant av 5,300 mill som er premieavviket for 2016, mens nesten 1,200 mill er utgiftsføring av gamle premieavvik. De 5,300 mill som inntektsføres i 2016 skal da igjen utgiftsføres over de neste 7 årene. Pensjonsutgiftene har de siste årene vist seg å være vanskelige å budsjettere for økonomiplanen, men vi må påregne at de er stigende. Det er derfor lagt inne en økning i kostnadene for 2017, og en videre økning for perioden 2018 og 2019.

Problemet med inntektsføringen av premieavvik er at det skaper et regnskapsmessig mindreforbruk som kan settes av til fond, og brukes til forskjellige formål. Men ettersom dette er inntekter vi aldri vil få inn («falske fordringer») så vil dette redusere likviditeten på sikt – vi kan bruke midler vi i prinsippet ikke har.

Pr dags dato har Evje og Hornnes i overkant av 11,1 mill i balansen som er «fordringer» på premieavvik. Ved utgangen av 2016 ser det ut til at disse fordringene vil ligge på rundt 11,9 mill. I utgangspunktet burde det vært tilsvarende på øremerket pensjonsfond som ikke ble brukt. Vi har per nå avsatt ca 4,1 mill på slikt fond, dette ligger inne i vår totale fondsbeholdning. Dette kan gi framtidige utfordringer, ikke minst likviditetsmessig.

I budsjettet for 2016 er det budsjettert med 3,518 mill i avsetning til disposisjonsfond, og vi forslår at en del av denne avsetningen, kr 800 000,- øremerkes til avsetning pensjonsfond. Dette tilsvarer økningen i «fordringene» i balansen. (11,9 mill – 11,1 mill.)

Generelle kommentarer: IKS'er, Evje og Hornnes sokneråd og interkommunale samarbeid.

For iks'er mv har det vært enighet om at utgangspunktet for justering skal være kommunal deflator. Vi går her gjennom en del av de største postene på dette området.

Aust-Agder kulturhistoriske senter iks: Vi har fått et anslag for budsjettet for 2016 på 1,080 mill, dette inneholder da både betaling til interkommunal arkivdepotordning (kr 256 000,-) og tilskuddet til museet, som erstatter innbetaling vi tidligere hadde til Setesdalsmuseet iks. (kr 824 000,-).

Når det gjelder Setesdals revisjonsdistrikt IKS, ligger en nøkkel til grunn for fordelingen mellom kommunene som går på befolkning, antall bilag og økonomisk aktivitet. Det er derfor endring mellom kommunene fra år til år. Det oppjusteres selvsagt også for deflator. Vår andel ble etter dette 969 000,-, mot 925 000 i 2015. Representantskapet i Setesdal Revisjonsdistrikt iks fattet i juni 2014 et vedtak om at revisjonen skulle fakturere en del arbeidsoppgaver etter medgått tid. Dette gjelder da særattestasjoner, møtedeltakelse som ikke er del av revisjonshandlingene, rapportering til kontrollutvalgene utover det som følger av forskrift og god kommunal regnskapsskikk, revisjon av bl.a. pasientregnskaper, kirkeregnskapet og legater, annen bistand og rådgivning. Dette gjør at vi må påregne en god del ekstra utgifter, bl.a. er det merverdiavgiftskompensasjonsoppgaver 6 ganger pr år, og hver av disse regnes som en særattestasjon. Hittil i år har vi fått i overkant av kr 40 000,- i utgifter til dette formålet, og vi må også regne med å få en del mot slutten av året. Vi har derfor lagt budsjettet for 2016 på kr 1 030 000,-.

Setesdal Revisjonsdistrikt er i gang med en prosess som kan ende med fusjonering inn i et nytt selskap. Dette budsjettet blir også gjeldende inn i et eventuelt nytt selskap.

I opprinnelig budsjett for 2015 lå det et tilskudd til Setesdal Brannvesen iks på 1,740 mill. Dette stemte ikke med vedtaket i representantskapet i iks'et, der det var vedtak om et høyere tilskudd. Det var heller ikke samsvar mellom kommunene når det gjaldt hva som var vedtatt.

Representantskapet i Setesdal Brannvesen IKS behandlet derfor budsjettet for 2015 på nytt, etter at styret hadde gått gjennom budsjettet. Representantskapet vedtok det samme budsjettet som i budsjettbehandlingen i 2014, og det betyr at Evje og Hornnes hadde lagt inn for lite tilskudd til Setesdal Brannvesen iks i 2015. Dette får også effekt i 2016. Setesdal Brannvesen iks har dessuten vedtatt en 10 års investeringsplan. Tilskuddet for 2016 må justeres opp til 2,152 mill. Det vises til vedlagt informasjon.

Tilskudd til Evje og Hornnes sokneråd foreslås satt til kr 3 164 000,-. Tilskuddet for 2015 var 3 051 700,-. Det ble i tilskuddet for 2015 foretatt en innsparing på kr 100 000,- i forhold til 2014. Tilskuddet for 2016 har framkommet ved å justere for deflator 2,7 %, og det er deretter lagt til kr 30 000,- som gjelder opparbeidelse av muslimsk gravfelt og minnelund ved Evje kyrkjegard. Evje og Hornnes sokneråd har i denne forbindelse vist til rundskriv fra kulturdepartementet vedr. gravferdsloven og kirkeloven:

Tilrettelagte graver

Endringen i § 1 klargjør at en forholdsmessig rimelig andel av disse skal være tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov. Det konkrete behovet for tilrettelagte graver vil variere med hvor mange innbyggere det er i vedkommende kommune som forventes å etterspørre slik tilrettelagt grav. Hva slags tilrettelegging som etterspørres, vil kunne variere mellom de ulike tros- og livssynssamfunnene. Det største behovet forventes å være at gravene skal orienteres i en særskilt retning. I mindre kommuner kan behovet ivaretas gjennom samarbeid med andre kommuner.

Hjemkommunen har det økonomiske ansvaret for gravlegging i særskilt tilrettelagt grav i en annen kommune dersom det ikke finnes et slikt tilbud i hjemkommunen. Hjemkommunen har plikt til å dekke fellesrådets utgifter til slike gravferder, jf. kirkeloven § 15 første ledd bokstav b. Hvis det finnes tilrettelagte graver i kommunen, men de etterlatte allikevel velger gravlegging i en annen kommune, utløses ikke kostnadsansvaret. Størrelsen på avgiften skal fastsettes av kommunen der gravferden skal finne sted, på bakgrunn av forslag fra fellesrådet i denne kommunen. Avgiften skal ikke overstige mottakerkommunens utgifter i forbindelse med gravleggingen, men kostnader i forbindelse med anlegg av gravene kan kalkuleres med i avgiften.

Evje og Hornnes sokneråd sier at Kristiansand kommune gir uttrykk for at de ikke ønsker at omliggende kommuner skal bruke deres løsninger. De regnes også med en høy pris på å kjøpe dette eksternt siden anlegg av kirkegården også skal beregnes inn i kostnaden. Denne løsningen kan etableres lokalt siden det er et stort område på Evje kyrkjegard som enda ikke er tatt bruk. Soknerådet har alt påkostet planer som er vedtatt i soknerådet og sendt bispedømmerådet for godkjenning. På denne bakgrunnen foreslår rådmannen at dette tiltaket legges inn i overføringen til Evje og Hornnes sokneråd for 2015.

Evje og Hornnes sokneråd søker om en total rammebevilgning på kr 3,390 mill, altså 0,226 mill mer enn det rådmannen foreslår å legge inn. Blant tiltakene er også jording og kabling av det elektriske anlegget i Evje kirke, der det i verste fall kan bli støt for de som opptrer med det anlegget som er per i dag. Det vises til vedlegg. Rådmannen legger ikke inn ytterligere økning.

Tilskudd til Setesdal regionråd foreslås satt til kr 300 000,- . Det vises her til omtale under avsnittet om arbeidet med og saldering av budsjettet. Det legges inn et nytt tilskudd til Evjemoen Næringspark AS på kr 300 000,-.

Tilskudd til Midt-Agder Barnevern er anslått til 3,395 mill for 2016, dette er den delen som gjelder drift av barnevernstjenesten. Anslaget har framkommet ved å ta budsjettet for 2015, trekke fra oppstartskostnadene som var kr 280 000,- og justere for deflator. Så er det tilskuddet til styrking av barnevernstjenesten, som for 2016 er budsjettert til 698 000,-. Dette har Evje og Hornnes kommune ment at vi skulle beholde, fordi vi allerede hadde styrket tjenesten før vi gikk inn i samarbeid med Vennesla kommune. Vennesla kommunes tolkning har vært annerledes, de mener at det skal utbetales til samarbeidet i tillegg til ordinært tilskudd. Denne saken er fortsatt uavklart når budsjettsaken skrives, men vi har tatt høyde for at tilskudd evt må betales ut. Det betyr en betydelig utgiftsøkning på drift av barnevernet dersom utfallet blir at tilskuddet skal utbetales.

Grunnen til at vi sier at tilskuddet kun er et anslag er at ifølge avtalen skal tilskuddet beregnes ihht antall barn i aldersgruppen 0-17 i det enkelte år, eksakt fordeling er derfor ukjent per nå. Når det gjelder utgifter til tiltak kommer dette i tillegg, og dette er et uforutsigbart område. Vi har budsjettert med 4,500 mill til dette i 2016, ut fra utviklingen vi ser i 2015 er dette stramt budsjettert, selv om utgifter for 3. kvartal var noe lavere enn de for 2. kvartal når det gjelder tiltak.

Tilskudd til ppt er også et anslag, og det er anslått til 1,395 mill. Også her er det anslag fordi det skal justeres for antall barn per 01.01.

Når det gjelder Setpro AS har selskapet hatt tilskudd på 1,646 mill fordelt på de 5 eierkommunene. 0,849 mill av dette gjelder plasser til varig tilrettelagt arbeid (VTA) og her er det en medfinansieringsavtale som sier at *«tiltaksarrangøren mottar et kommunalt tilskudd som skal utgjøre minste 25 % av det statlige tilskuddet.»* Denne delen justeres derfor i tråd med det statlige tilskuddet. Den andre delen av tilskuddet justeres for deflator. Det er imidlertid ikke godt å si hvor mye Evje og Hornnes kommune skal betale i 2015, for VTA-plasser beregnes etter faktisk forbruk, og det øvrige tilskuddet fordeles 50 % etter folketall og 50 % etter faktisk forbruk. I 2015 har Evje og Hornnes kommune betalt 0,728 mill mot 0,764 mill i 2014. Det ligger inne et budsjett på 0,770 mill for 2016.

Setesdal ikt har i 2016 en overføring på 4,932 mill mot i 2015 4,515 mill. Grunnen til en forholdsvis stor utgiftsøkning er bl.a. en nødvendig oppgradering av økonomisystemet.

Vi har også vertskommuneavtale på lege og jordmor. Budsjettet er her justert ift forbruk i 2015 og for deflator.

Søknader fra eksterne i forbindelse med budsjettet for 2016

Det har kommet to søknader fra Otra il, de er lagt ved saken.

Den første søknaden gjelder drift av Evje lysløype, der det søkes om en årlig økning i midlene på kr 50 000,- , og turløypene, der søkes om en årlig økning på 400 000,-. Søknaden er ikke imøtekommet i budsjettet. Til orientering kan det nevnes at det per nå utbetales et årlig tilskudd på kr 50 000,- , som igjen utløser et tilskudd fra Midt-Agder friluftsråd på kr 50 000,-.

Den andre søknaden er søknad om støtte til Evje aktivitetspark – Trollbakken mm. Det søkes her om en støtte på kr 1 500 000,- til videreutvikling av anlegget, og om et rentefritt lån i byggeperioden på inntil 2 000 000,-. Søknaden er ikke imøtekommet i budsjettet.

Innarbeidet i budsjettet er faste tilskudd til Stiftelsen Arkivet og Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep. Dette er mindre beløp, til sammen under kr 20 000,-.

Finans

Det er i 2016 lagt opp til et låneopptak på 43,100 mill. Tabellen under viser utvikling i lånegjeld med planlagte låneopptak i økonomiplanen (alle tall i hele 1000

Lån og handlingsregel	2016	2017	2018	2019
Inntekter	272 562	273 700	276 207	278 634
Gjeld 01.01.16	176 268	212 210	218 001	220 054
+ lån	43 100	14 175	10 945	9 030
- avdrag	7 157	8 385	8 892	9 297
Gjeld 31.12	212 210	218 001	220 054	219 787
Gjeld i %	77,86	79,65	79,67	78,88
Bruk disp.fond investering	-4 515	-1 103	0	0
Avsetning disp.fond drift	3 519	2 592	3 498	5 722
Netto avsetning til fond	-997	1 489	3 498	5 722

Som vi ser, klarer vi ikke å holde handlingsregel for gjeld. Det er derfor lagt fram egen sak om å øke taket for lånegjeld til 80 % av driftsinntektene.

Det er for tiden lave renteutgifter. I 2016 har vi lagt til grunn en flytende rente på 1,8 % på flytende lån. Siste låneregulering på et flytende lån ga oss en rente på 1,65 % fram til februar 2016. Vi har i 2017 lagt til grunn 2,3 %, og de to siste årene i økonomiplanen har vi lagt inn 3 %.

Renta virker også på renteinntektene. Vi har innskudd i bank, og vi mottar kompensasjonstilskudd for rente innen omsorgs- og skolesektoren. Vi løper derfor ingen stor risiko ved en moderat renteoppgang. Dersom renta skulle gå opp med 1 % i 2016 kan det gi en nettoeffekt på 600 – 700 000 slik det ser ut nå. Det er også viktig å være klar over at lav rente gir høyere pensjonskostnader.

Utbyttet til Agder Energi er viktig for kommunen. Vi vet per nå at utbyttegrunnlaget for 2016 skal være 660 mill. Utbyttegrunnlaget bygger nå, ihht avtale mellom kommunene, på resultatet for 2014. Vi skal ha fullt utbytte av de første 400 mill i overskudd, og av det overskytende skal vi ha utbytte av 60 %. For 2016 gir dette et utbyttegrunnlag på 660 mill. Vi eier 1,528 % av aksjene, og inntekten blir da i 2016 10,084 mill.

Egenandeler, husleier, gebyrer mv.

Utgangspunktet for justeringer vil i de fleste tilfeller være deflator på 2,7 %. For husleie i kommunale leiligheter vil det være konsumprisindeksen som gjelder. Det er naturlig nok gjort noen justeringer og tilpasninger, og vi vil knytte noen kommentarer til betalingsattsene.

- I kommunal barnehage følges reglene om makspris, og vi legger oss på den maksprisen som er foreslått fra regjeringen og regulerer eventuelt egenbetalingen dersom denne blir endret. Betalingsattsene graderes etter oppholdstid. Vi følger også sentrale regler vedr. redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid for 4 og 5 åringer for husholdninger med lav inntekt. Når det gjelder kostpenger, er dette delegert til samarbeidsutvalget. Det er derfor ikke lagt ved betalingsatts for barnehage. Men makspris reguleres med deflator fra 01.01.16, til kr 2 655,- per år.

- Egenandel for kulturskole øker fra høsten 2016, med kr 100 (fra kr 1 300 til kr 1 400) for enkelttimer og kr 100 for gruppetilbud (fra kr 1 100 til kr 1 200, kunst fra kr 1 500 til kr 1 600). Dette er en ganske stor økning, men det er ikke foretatt regulering siden skoleåret 2013/2014. Dersom det var blitt foretatt justering for lønns- og prisvekst hvert år (deflatorjustering) ville prisene vært omtrent på det nivået de kommer nå.
- Betaling for leie av en del møterom mv ved Evjeheimen, og av varmtvannsbasseng er økte med mer enn deflator (7-16 %.) Se eget vedlegg.
- Gebyr for behandling av reguleringsaker, for meglerpakke og for frikjøp av parkeringsplasser er uendret.
- Innen forvaltning er det noen gebyr som følger makssatser i loven (jordlov, konsesjonslov og et par punkt i matrikkellov) – disse justeres evt i takt med endringer i loven.
- Alle andre gebyr etter PBL, forurensningsloven og matrikkelloven/seksjoneringsloven er økt med 5 %.
- Når det gjelder kommunale avgifter (vann, avløp, slam, feiing og renovasjon) holder kommunen seg til selvkostprinsippet. Det gir følgende endringer i priser (priser oppgitt under er eksklusiv merverdiavgift):
 - o Vann: Abonnementsgebyr settes ned fra kr 1 852,- til kr 1 664, forbruk per m2 settes ned fra kr 15 til kr 13,75. Nedgang i prosent er 10,15 % på abonnementsgebyret og 9,09 % per m2.
 - o Avløp: Abonnementsgebyr settes ned fra kr 3 048,- til kr 2 736,-, forbruk per m2 settes ned fra kr 17,- til kr 16,-. Nedgang i % er 10,23 % på abonnementsgebyret og 5,80 % per m2.
 - o Renovasjonsgebyr, her er det mange satser. Økning i priser ligger rundt 3,4 %.
 - o Gebyrer for slam er satt ned med mellom 13,50 og 14,00% fra 2015 til 2016.
 - o Gebyr for feiing økes fra kr 400 til kr 448,- (12%).

Tilskudd til private barnehager

Offentlige og private barnehager skal behandles likt med tanke på offentlige tilskudd. Fra 2015 kom det nye regler, en skulle ikke lenger ta utgangspunkt i budsjett når tilskuddet skulle beregnes, men ta regnskapet for to år tilbake og justere for prisvekst. Fra 2016 har det kommet noen endringer når det gjelder beregningene. Det skal benyttes et påslag for pensjonsutgifter på 13% i stedet for reelle pensjonskostnader. Administrasjonspåslaget, som før var 4 %, er økt til 4,3 %. Kapitaltilskuddet skal differensieres etter alder på den aktuelle barnehagen, ut fra barnehagebyggets.

I det budsjettsaken skrives ferdig, er det fortsatt noen uklare punkter rundt beregningen av tilskuddet, og her venter vi på avklaring. Vi må derfor komme tilbake med en egen sak/eget notat rundt dette direkte i kommunestyret i desember.

I og med at tilskuddet for 2016 bygger på regnskapet for 2014, er dette en endelig tilskuddssats som ikke skal etterberegnes senere. Det skal bare foretas justeringer etter evt endring i antall barn. Dette er en forenkling av regelverket. Ulempen med dette er at evt. endringer i satsingen på barnehage i kommunal sektor, vil få virkning på tilskuddet til de private først to år etter.

Startlån og husbankens virkemidler

I forslag til vedtak foreslår vi å ta opp inntil 5 mill i startlån. Vi har hittil i 2015 ikke tatt opp startlån, i 2014 ble det lånt 8,200 mill. Per nå er det 3,971 mill som ikke er lånt ut. Vi legger inn et lån på 5 mill, men vurderer selvsagt om låneopptaket er nødvendig og fornuftig før lånet tas

opp. Vi legger også inn i budsjettet at vi ønsker å søke om tilskudd til etablering og tilpasning, til videre tildeling fra kommunen.

Delegasjoner til rådmannen i budsjettvedtaket

I budsjettvedtaket i år er det noen kulepunkter som går på delegasjoner til rådmannen. Som tidligere år foreslås det at rådmannen delegeres fullmakt til å fordele midler avsatt til lønns- og pensjonsvekst, midler avsatt til støttetiltak og til etter- og videreutdanning.

Fullmakt til å benytte midler avsatt på enhetsfond/andre disposisjonsfond satt av for administrativ bruk. Det er da ikke krav om at slik bruk budsjetteres, og bruken vil inngå i budsjettskjema 1b)

Det er allerede adgang for administrasjonen til å benytte slike fond, dette delegeres når midlene settes av. Det delegeres derfor ikke her mer frihet til å bruke fond, men dette har rett og slett med budsjettskjema 1a og 1b å gjøre. Det er budsjettskjema 1a og 1b (og 2a og 2b på investerings sida) som egentlig er kommunestyrets budsjettvedtak. Budsjettskjema 1a) viser hva som fordeles til de ulike enhetene, og hvordan dette er finansiert, mens 1b) viser fordelingen mellom enhetene.

Fullmakt til ved regnskapsavslutning for 2015 å velge rekkefølge på finansieringstransaksjonene i investeringsregnskapet (dette gjelder da bruk av lånemidler, bruk av ubundet investeringsfond, bruk av disposisjonsfond i investering og overføring fra drift til investering.) Det er en forutsetning at handlingsregel for gjeld, som tilsier at det skal være 15 % egenkapital i investeringsprosjektene, overholdes.

Når regnskapsavslutningen skal foretas, må det noen ganger foretas en vurdering av hvilke inntektskilder en bør benytte for å gjøre opp investeringsregnskapet, og hva som samlet sett er det beste å gjøre. Det foreslås at dette delegeres til rådmannen som foretar denne avslutningen.

Gjennomgang av enhetenes budsjetter

Budsjettet tildeles enhetene som netto rammer. I en slik tildeling skal det angis mål og premisser for tildelingene. Enhetene i Evje og Hornnes kommune skal drifte de områdene de har ansvaret for faglig best mulig innenfor tildelte rammer. De skal følge lov og forskrift på sine områder, og følge opp vedtatte planer, føringer, vedtak og reglementer.

Først følger en tabell som viser endringer i enhetenes rammer:

	Regnskap	Regnskap	Opprinnelig	Revidert	Budsjett 16	Endring fra opprinnelig bud 15 til bud 16	Endring i %
	2014	hittil 2015	bud 15	bud 15			
Poltiske styrings og kontrollorganer	2 099 263	1 886 251	2 272 400	2 304 400	2 247 900	-24 500	-1,08
Sentraladministrasjonen	37 064 529	28 469 162	31 279 100	31 336 700	33 256 700	1 977 600	6,32
Støttetiltak	11 369	-45	1 459 300	-167 900	1 286 200	-173 100	-11,86
Kultur	5 866 244	4 728 743	5 868 200	6 352 400	6 676 000	807 800	13,77
Hornnes barneskole	9 879 997	8 324 115	9 975 500	9 974 300	9 895 800	-79 700	-0,80
Evje barneskole	16 127 047	13 950 598	16 165 200	17 105 500	16 971 600	806 400	4,99
Evje ungdomsskole	11 894 892	10 167 727	11 619 700	12 230 800	13 419 100	1 799 400	15,49
Enhet for barnehage	16 597 732	13 424 142	14 888 400	15 973 800	14 459 900	-428 500	-2,88
Enhet for helse og familie	34 002 178	29 684 905	35 910 100	36 112 300	37 930 000	2 019 900	5,62
Enhet for pleie og omsorg	38 309 854	33 946 689	37 478 600	37 886 900	38 330 100	851 500	2,27
Lokalmedisinske tjenester	992 736	-2 611 299	1 551 800	1 551 800	2 514 800	963 000	62,06

Drift og forvaltning	27 532 376	19 828 176	26 454 800	27 215 000	26 581 100	126 300	0,48
Selvkost	2 937	-1 325 296	0	153 400	-125 200	-125 200	0
Finans	-198 601 851	-168 102 130	-194 912 200	-197 215 300	-202 861 900	-7 949 700	4,08
Reservert for lønn/pensjon	-3 904 789	0	-10 900	-814 100	-582 100	-571 200	5 240,37
Årsresultat	2 125 485						
Sum/udisponert	0	-7 628 262	0	0	0	0	

Tabellen viser endring pr rammeområde, uten at dette nødvendigvis sier så mye. Vi går gjennom hvert rammeområde og kommenterer.

Enhet 10 - Politiske styrings- og kontrollorganer

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
2 247 900	-24 500	0	0	71,83 %

I 2015 var det valg, og dette var budsjettert med 200 000,-. Det er ikke valg i 2016, og kun en utgift på kr 15 000,- på dette området. Grunnen til at ikke utgiftene går mer ned totalt er at det er lagt inn noe utgiftsøkning i forbindelse med opprettelse av levekårsutvalg (møtegodtgjørelse, tapt arbeidsfortjeneste.) Kontrollutvalgets budsjett er også lagt inn etter kontrollutvalgets vedtak, det betyr at det er økt med 50 000,- til konsulent i forhold til budsjettet for 2015 der dette ikke var lagt inn.

Enheten skulle legge fram innsparingsforslag på kr 68 000,-, men det har vi ikke funnet rom for å kunne gjøre.

Enhet 26 – Sentraladministrasjonen

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
33 256 700	1 977 600	16,88	16,68	37,75

Sentraladministrasjonens ramme inneholder i tillegg til rådmannen og hans stab også mange fellesutgifter og overføringer til andre. Dette er utgifter som godt kunne ha vært budsjettert og fulgt opp av andre enheter i kommunen, men i Evje og Hornnes har vi valgt å legge disse på sentraladministrasjonen. Dette er også grunnen til at såpass liten andel av rammen går til lønn. Følgende ligger bl.a. i Sentraladministrasjonens ramme i 2016 (listen er ikke fullstendig):

- Overføring til Setesdal IKT, 4,932 mill
- Tilskudd til private barnehager, anslått til 4,015 mill
- Tilskudd til Evje sokn og andre religiøse samfunn, 3,471 mill
- Lærlinger innen alle områder i kommunen, nettoutgift 1,669 mill
- Overføring til Setpro, anslått til 0,770 mill
- Overføring til Setesdal regionråd, 0,300 mill
- Overføring til Evjemoen næringspark 0,300 mill
- Overføring til ppt, anslått til 1,395 mill
- Overføring til Setesdal revisjonsdistrikt, anslått til 1,030 mill
- Betaling for gjestebarn i barnehage og skole i Bygland, 0,530 mill
- Frikjøp av tillitsvalgte i kommunen, 0,459 mill
- Kommunens forsikringer, anslått til 0,815 mill
- Tilskudd til Norsk pasientskadeerstatning, anslått til 0,103 mill

Disse punktene utgjør nærmere 20 mill. I tillegg kommer utgifter til porto, kopimaskiner, kontorrekvisita mv som også føres felles, noen andre mindre tilskudd og også inntekter på konsesjonskraft og konsesjonsavgifter.

Justeringer og naturlige svingninger innen enheten.

Det er mange poster og områder under sentraladministrasjonen. Alt kan ikke omtales, men vi redegjør her for noen av de største endringene i enhetens ramme.

Under avsnittet vedr. vedr. Generelle kommentarer: *IKS'er, Evje og Hornnes sokneråd og interkommunale samarbeid* er flere av endringene vedr. interkommunale samarbeid beskrevet. (Setesdal ikt, Setesdal Revisjonsdistrikt iks, Setesdal Regionråd, Setpro AS, PPT.)

Utgifter til lærlinger er økt, da vi har flere lærlinger. Utgiften går opp med ca 224 000,- i forhold til opprinnelig budsjett 2015.

Tilskudd til private barnehager er økt med 485 000,- i budsjettforslaget. Dette fordi vi går fra 98 til 100 % finansiering, og også fordi vi må ha noe økning til kompensasjon for redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid. Dette er et område vi må komme tilbake til i tertialrapportene gjennom året.

Midler avsatt til mer fleksibelt barnehageopptak og til naturfagstime er lagt på sentraladministrasjonens ramme, totalt kr 200 000,-.

Vi har foretatt justeringer i betalinger for gjesteelever/gjestebarn, utgifter til forsikringer, kontingenter, inntekter fra konsesjonskraft, inntekter fra Setesdal Brannvesen iks og Setesdal miljø og gjenvinning iks (regnskapsføring) osv. i tråd med kjent utvikling og prognoser. Utgifter til lisenser mv som kommunen betaler selv (altså lisenser som ikke går gjennom Setesdal ikt) har hatt for lavt anslag i budsjettet, og vi har måttet foreta en justering på i overkant av kr 100 000,-.

I og med at tilskuddet til Setesdal regionråd er justert ned med kr 1 000 000,- er også bruk av konsesjonsavgiftsfond i sentraladministrasjonen justert ned med kr 700 000,-. Disse midlene kan ikke brukes til drift utenom til næringsmedarbeider og til låneutgifter. Det ligger igjen bruk av konsesjonsavgiftsfond på kr 300 000,- som skal dekke overføring til Evjemoen Næringspark AS. Til gjengjeld er det foreslått å legge inn kr 400 000,- i bruk av konsesjonsavgiftsfond til dekning av renter og avdrag, på område finans. Bruk av konsesjonsavgiftsfond i drift er da mindre årlig enn avsetning til konsesjonsavgiftsfond.

Innsparinger foreslått fra enheten:

Totalt skulle enheten levere inn innsparingsforslag på kr 935 000,-. Totalt ble det innlevert forslag på kr 948 000,-.

Innarbeidede tiltak:

- Tilskudd til regionrådet er redusert fra kr 1 300 000,- til kr 300 000,-. Samtidig er det lagt inn et tilskudd til Evjemoen Næringspark AS på kr 300 000,- for å ivareta kommunens næringsarbeid. Innsparing 700 000,-. *Det vises til omtale under avsnittet «Arbeidet med og saldering av budsjettet.»*
- Stillingene er redusert med 20 % til sammen på økonomi og servicekontor. *Det vises til omtale under avsnittet «Arbeidet med og saldering av budsjettet.»*
- Rådgiver oppvekst legger opp til en inntjening på sin stilling (finansiering via prosjektmidler mv) på kr 130 000,- - en økning på kr 30 000,- fra 2015. Dette er innarbeidet.

- Utgifter til datautstyr og datarekvizita reduseres med kr 50 000,-. Dette er innarbeidet,
- Totalt er det da innarbeidet tiltak for 898 000,- i sentraladministrasjonen.

Ikke innarbeidede tiltak:

- Ytterligere reduksjon i tilskudd til Evje og Hornnes sokneråd. *Det vises til omtale av soknerådets ramme under avsnittet «Generelle kommentarer:IKS'er, Evje og Hornnes sokneråd og interkommunale samarbeid.»*

Rammeområde 31 – Støttetiltak

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
1 286 200	-173 100	0	0	94,08

Utgiftene på dette området går i det alt vesentlige til assistenter innen skole og barnehage (evt voksenopplæring) etter tilråding fra ppt. Disse assistentene lønnes og telles som årsverk rundt på de enkelte enhetene, og derfor er det ingen årsverk her. Det ligger midler på dette fellesområdet fordi assistenter oftest tildeles for et skole/barnehageår om gangen, dvs fra 01. august til 31. juli. Barn går fra barnehage til skole, barneskole til ungdomsskole og ut av ungdomsskole. Pga dette og pga nye vedtak skjer det omfordelinger hver høst. Det deles derfor ut midler fra dette området ved starten av hvert skole/barnehageår, og det som ligger i rammen her er derfor lønnsmidler for 2. halvår for en god del av assistent-årsverkene.

Utgiftene til assistenter mv har ikke gått ned totalt sett dersom en ser alle disse ansvarsene under ett. Da er det en utgiftsøkning på total 0,633 mill eller 12,71%.

Rammeområde 32 - kultur

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
6 676 000	807 800	Ca 6,50	6,80	60,00

Justeringer og naturlige svingninger innen enheten.

I 2015 var det gjennom året påregnet variasjoner i årsverk i ungdomsklubben og på gards- og ættesoge. I 2016 er dette stabilt. Årsverkene innen kulturskolen går noe ned, da Bygland har mindre ressurs etter innsparinger i Bygland kommune. Kulturskolen er interkommunal for Bygland og Evje.

Når det gjelder økning i ramme, skyldes 0,420 mill av denne at det er lagt inn driftstilskudd til Otra II i forbindelse med utstyr til friidrettsbanen. I kommunestyresak 19/15 som ble behandlet i mars 2015, ble det lagt inn slik tilskudd. Dette skulle kommet til utbetaling i 2015, men ettersom utbyggingen av banen har kommet kortere enn det var planlagt den gangen, vil tilskuddet komme til utbetaling i 2016. Det legges derfor inn i budsjettet som en engangssum.

Overføring til Aust-Agder museet iks var i 2015 budsjettet med 1,003 mill, det inkluderte da utgifter til arkivdeponi med 0,249 mill. Dette viste seg å være noe for lavt og utgiftene i 2015 blir totalt 1,050 mill. Dette skal deflatorjusteres for 2016, og totale utgifter er derfor budsjettet med 1,080 mill, altså en økning på 77 000,- i forhold til opprinnelig budsjett 2015.

Andre utgiftsøkninger som kan nevnes er utgifter til gards- og ættesoge, der forfatteren ikke har jobbet fulltid fram til nå. Det er også inntekter knyttet til dette området, så total utgiftsøkning er

beregnet til ca 113 000,-. På ungdomsklubben er utgiftsøkning beregnet til ca 95 000,- pga at bemanningen der igjen er full etter en midlertidig reduksjon i 2015. Det er også lagt inn kr 100 000,- til turistinformasjon, dette lå ikke i enhetens opprinnelige ramme for 2015 men ble tilført gjennom året.

Innsparinger foreslått fra enheten:

Totalt skulle enheten levere inn innsparingsforslag på kr 176 000,-. I tillegg hadde enheten 70 000,- som skulle spares inn fordi i innsparingstiltakene som ble gjennomført i 2015 var det noen tiltak som kun hadde ettårsvirkning, og derfor ikke kunne videreføres i 2016. Enheten leverte derfor inn forslag på 246 000,- - hvorav 70 000,- var videreføring av den reduserte rammen i 2015.

Det er kun 70 000,- som utgjorde videreføring av redusert ramme som er lagt inn i budsjettet. Dette er gjort ved mindre justeringer rundt om på kulturs forskjellige ansvarsområder, og gjennomgås ikke i detalj her.

Ikke innarbeidede tiltak:

- Kutte engasjementer i kulturskolen med 34,22 % stilling (og også reduserte inntekter som følge av dette) – totalt kr 141 200
- Kutte i kulturmidler/ driftstilskudd til Otra il – totalt kr 34 800,-.

Rammeområde 35 – Hornnes barneskole

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
9 895 800	-79 700	15,59	14,44	88,56

Elevtall 2014/2015: 110
 Elevtall 2015/2016: 104
 Elevtall 2016/2017: 110

Grunnen til nedgang i både årsverk og ramme er at denne enheten får mindre utgifter på område støttetiltak, nettoutgiften til støttetiltak går ned med kr 366 700,-. Ellers kun mindre justeringer.

Innsparinger foreslått fra enheten:

Totalt skulle enheten levere inn innsparingsforslag på kr 296 000,-. Ingen av forslagene er innarbeidet.

Ikke innarbeidede tiltak:

- 18 % lærerstilling holdes vakant i 7/12 av året kr 75 000,-
- Bading reduseres med 1 mnd kr 15 000,-
- Mindre engangsbøker kr 30 000,-
- Redusere 40 % lærerstilling fra høst 2016 kr 176 000,-

Rammeområde 36 – Evje barneskole

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
16 971 600	806 400	26,63	25,06	90,34

Elevtall 2014/2015: 205

Elevtall 2015/2016: 220

Elevtall 2016/2017: 228

Det er kun mindre justeringer på rammeområdet. Årsverk går ned fordi det er færre ansatte på støttetiltak. Likevel går kostnaden på dette området opp fordi det kjøpes mer eksterne tjenester.

Elevtallet har en økning, men det er ikke lagt inn økning i innkjøp av materiell og utstyr.

Innsparinger foreslått fra enheten:

Totalt skulle enheten levere inn innsparingsforslag på kr 481 000,-. Ingen av forslagene er innarbeidet.

Ikke innarbeidede tiltak:

- Endringer innen sfo – bl.a kutte ferieåpent ved færre enn 4 brukere kr 30 000
- Redusere diverse driftsutgifter til materiell og utstyr kr 30 000
- Øvrig må tas ved 65 % reduksjon i lærerstilling kr 421 000

Det siste forslaget vil gi større elevgrupper i spesialpedagogikk og enkelte fag, styrking vil bli redusert. I enkelte fag må klasser slås sammen på tvers av år (4. og 5. klasse.)

Rammeområde 37 – Evje ungdomsskole

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
13 419 100	1 799 400	16,61	19,14	83,69

Elevtall 2014/2015: 125

Elevtall 2015/2016: 117

Elevtall 2016/2017: 135

Økningen i årsverk for en stor del innen støttetiltak, der årsverkene går opp med 1,83.

Enheden har en stor økning (kr 413 000,-) på området grunnskoleopplæring for voksne. Det er her budsjettert med et gjennomsnitt på 7 for året 2016, mens det i 2015 var lagt til grunn et gjennomsnitt på 3. Det koster kr 80 000,- per elev, og så kommer skyssutgifter i tillegg. Dette er også en av grunnene til at Evje ungdomsskole har gått ned når det gjelder hvor stor del av utgiftene som går til lønn: Vi kjøper denne opplæringen av Vennesla kommune, og da blir det ikke lønnsutgift, men tjenestekjøp.

Også på området Støttetiltak, er det kraftig økning med kr 713 600,-. Årsverkene stiger med 1,83, og det er også her økning i tjenestekjøp.

Det er lagt inn økning i inntekter fra gjesteelever, totalt kr 200 000,-.

Innsparinger foreslått fra enheten:

Totalt skulle enheten levere inn innsparingsforslag på kr 345 000,-. Ingen av forslagene er innarbeidet.

Ikke innarbeidede tiltak:

- Diverse lærebøker, forbruksmateriell, transport mv kr 130 000,-
- Øvrig innsparing må tas gjennom kutt i lønn.

Konsekvensene av disse innsparingene vil bli eldre lærebøker, kutt i valgfagsgrupper, kutt i ekskursjoner og aktiviteter i aktivitetssuka, lavere nivå på ikt-tjenester, dårligere arbeid med Drop-out pga innsparing av ressurs til dette, dårligere oppfølging av satsningsområde for økt lesekompetanse pga innsparing på dette området.

Rammeområde 38 – Enhet for barnehage

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
14 459 900	-428 500	36,17	34,60	93,80

Antall barn:

Oktober 2013: 170, fordelt med ulikt antall dager

Oktober 2014: 162, fordelt med ulikt antall dager

September 2015: 173, fordelt med ulikt antall dager

Årsverkene går ned, bl.a. pga helårsvirkning av endring i bemanningsnorm.

I årsbudsjettet for 2016 er det lagt til grunn at fra høst 2016 (og fra januar 2016 for de som evt får plass i barnehagen fra og med våren) skal det kun være 50 % og 100 % plasser. Det blir fremmet egen sak til kommunestyret rundt dette. Dette vil evt gi økt foreldrebetaling, Dersom dette ikke gjennomføres må foreldrebetalingen i budsjettet justeres ned, anslagsvis med kr 130 000,- totalt.

Enhet for barnehage ønsker å starte opp naturgruppe fra august 2016. Naturgruppe ligger i barnehagens godkjenningsvedtak og det er areal til garderobe og inneareal/fellesarealer til 12 barn over 3 år i naturgruppe. Tilbudet er 12 plasser for barn over 3 år 5 dager per uke. Det vises til sak om barnehagebehovsplan.

Når det gjelder behov for bemanning, skal det bemannes med bakgrunn i prinsipper for opptak i barnehage, jfr kommunistyrevedtak. Det betyr at bemanning ikke økes før det eventuelt totalt sett er behov for dette, og dette vil barnehagen ha oversikt over i mars 2016.

For å kunne åpne naturbarnehagen, er det behov for noen investeringer, stipulert til kr 300 000 + merverdiavgift, totalt til kr 375 000,-. Viser til nærmere beskrivelse under kapitler *investeringer – nye tiltak*.

Innsparinger foreslått fra enheten:

Ihht budsjetttrundskrivet skulle enheten foreslå innsparinger i størrelsesorden 444 000,-. Innen barnehage var det skifte av enhetsleder i sommer, og ny enhetsleder har ikke hatt så lang tid til å jobbe med budsjettet.

Som vi ser tidligere i årsbudsjettet, er det forslag om å gå over til 50 og 100 % plasser. Dette er ikke en innsparing i vanlig forstand, det er flere grunner til at enheten ønsker å gjøre et slikt grep. Men som vi har skrevet, fører det til en økt foreldrebetaling på rundt 130 000,-. Dette er innarbeidet i budsjettet.

Enhet for barnehage har de siste årene hatt problemer med å få kostpengene til å dekke utgiftene til mat. Enhetsleder gjør derfor grep for å få balanse i dette regnskapet. Det har vært et prinsipp at det skal være selvkost på dette området, jfr. merknader til forskrift om foreldrebetaling i barnehagen (§1). Det er selvsagt ikke anledning til å ta mer enn selvkost.

Det blir noe feil å kalle dette en innsparing, for saken er at barnehagen ikke har klart å holde sitt budsjett på dette området. Men dersom enheten klarer å få dette området i balanse, vil det

forbedre kommunens regnskapsresultat med over kr 100 000,-, dersom vi f.eks. ser det opp mot regnskap i 2014.

Enheten vil også å jobbe med å redusere sykefravær. Dersom sykefraværet reduseres med 1 %, kan det gi en mindreutgift på ca kr 135 000,-. Går det ned med 2 % kan utgiftene gå ned med ca kr 270 000,-. Fokus og bevisst jobbing på dette området er derfor svært viktig. Det er ikke innarbeidet noen besparelse på dette feltet.

Rammeområde 41 – Helse og familie

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
37 930 000	2 019 900	37,62	38,41*	55,47

*38,41 er før evt fratrukk for innsparing i nattevaktstilling (felles nattevakt Hovslagerveien/Evjeheimen). Dette er til sammen 1,18 årsverk og utgjør derfor 0,59 årsverk i enhet for helse og familie, når halv innsparing tas på hver enhet. Årsverk blir da 37,82. Det gjøres oppmerksom på at dette er ca-tall når det gjelder årsverk på denne enheten. Det har vært mye variasjoner gjennom året på området habilitering.

Gjennomgang av enheten og naturlige svingninger i 2016

Dette er en enhet med mange ansvarsområder, og vi tar her en gjennomgang av en del av tjenestene som ligger under denne enheten.

Enheten har en stor del av utgiftene til annet enn lønn. Her er det viktig å huske på at store deler av tjenestene er satt vekk til andre som ivaretar oppgavene (barnevern, kommunelege, jordmor) – dette gjør at lønnskostnadene går ned og erstattes av tjenestekjøp.

Flyktingtjenesten og voksenopplæring fremmedspråklige

Det er kun budsjettet med mottak av 10 flykninger i 16-budsjettet. Når det gjelder voksenopplæring for fremmedspråklige er dette et «null-kapittel», vi får øremerkede midler og drifter området for disse. Det er avsatte midler fra tidligere år dersom det skulle bli underskudd. Det kan kanskje bli netto-utgifter her på sikt, men i hele økonomiplanperioden er det lagt opp til at dette skal gå i balanse.

Når det gjelder selve flyktingtjenesten, inneholder den utgifter til flykninger i den 5-årsperioden vi mottar integreringstilskudd for dem. Det er utgifter til bosetting, til introduksjonsstønnd, til sosialhjelp og boliger og inntekter fra integreringstilskudd. Sosialhjelpsutgiftene på dette området har gått ned de siste årene, mengden brukere som er i 5-års perioden har også blitt redusert. Til neste år regner vi med mindre utgifter til sosialhjelp enn det som har vært budsjettet i 15-budsjettet (vi ligger også godt an i regnskapet i år i forhold til dette.) Vi regner med mer utgifter til introduksjonsprogrammet og mer inntekter fra integreringstilskudd. Totalt sett går området fra en netto inntekt på 0,503 mill i opprinnelig budsjett 15 til en netto inntekt på 0,984 mill i budsjett 2016. Men her vil det komme endringer pga endring i antall vi skal ta mot. Vi foreslår uansett at det settes av kr 500 000,- av avsetninger til frie fond til flyktingefondet, for å opprettholde dets verdi, og fordi det er bra å ha midler på et slikt fond med tanke på framtidige utgifter. Fondet er per i dag på 2,425 mill.

NAV

Dette er utgifter til sosialhjelp mv. Prosjektet «Aktiv i Evje og Hornnes» ligger også under NAV. Området NAV er nedjustert med 0,264 mill i forholdt il 2015-budsjettet. Utgifter til sosialhjelp har vist en nedadgående trend i 2015 og vi kalkulerer med at dette skal fortsette. Utgifter til sosialhjelp er derfor redusert med 530 000 i 2016-budsjettet. Det jobbes aktivt med dette.

Midlertidig årsverk som ble lagt inn i 2015 er i tråd med vedtaket som ble fattet ikke videreført utover 1 år.

Helsestasjonen

Det foreslås å styrke dette området med 250 000,- som er halve beløpet vi får tilført gjennom rammetilskuddet. I realiteten gikk helsestasjonens ressurs ned med 20 % etter budsjettbehandlingen i 2016, dette hadde å gjøre med omleggingen etter at nyopprettet avdelingslederstilling ble fjernet. Nå foreslår rådmannen å tilføre midler tilsvarende 35 – 40 % stilling.

Legekontoret og legevakt

Når det gjelder legekontoret, er det en utgiftsøkning på 0,157 mill på dette området. Dette er bl.a. pga at det var feil i budsjettet for 2015 ved at det ikke var lagt inn pensjonsutgifter på turnuskandidaten, og det er også justering av avtaler vedr. hva kommunen betaler til legesenteret vedr turnuskandidaten – husleie mv.

Legevakt – her har vi lagt opp til en økning på 112 000 ift 2015-budsjettet. På dette området vil det skje endringer og vi vil måtte komme tilbake til dette.

Psykiatri

Her er det kun mindre endringer. Rammeområdet går ned med 0,233 mill ift opprinnelig budsjett 2015, men det skyldes at avdelingslederstilling som ble tatt bort var budsjettert med 40 % på dette området.

Barnevern

På dette området er det lagt inn en utgiftsvekst på 1,014 mill fra 15 til 16. Det skyldes at når det gjelder tiltak, viser utviklingen hittil i år at utgiftene på tiltakssida må opp for 2016. Utgiftene i 3. kvartal 2016 var noe mindre enn i 2. kvartal, og vi håper at denne trenden fortsetter. Utgiftene til drift av barnevernet er også økt. Dette fordi det er uavklart hvorvidt tilskuddet vi får fra staten til styrking av barnevernet (i 2016 budsjettert med kr 698 000,-) skal videreføres til barnevernssamarbeidet eller ikke. Vi har tatt høyde for at vi må overføre dette tilskuddet, og utgiftene til drift av barnvernet går derfor opp med 0,384 mill. Grunnen til at oppgangen er såpass liten er at i 2015 har det vært gitt ekstra tilskudd på 280 000,- til oppstartskostnader.

Habilitering (spesielle tiltak for funksjonshemmede og Hovslagerveien

På dette området er det en vekst i utgifter på 0,871 mill fra 2015 til 2016. De siste årene har det vært en utvikling med voksende utgifter på dette området (alle tall i hele 1000):

Regnsk 2011	Regnsk 2012	Regnsk 2013	Regnsk 2014	Bud 15	Bud 16
6 147	7 960	8 871	11 456	11 096	11 855

Som tabellen viser, har det vært nesten dobling av utgiftene i løpet av 5 år.

Vi vet at det vil komme økning i antall brukere i løpet av 2016, så her må vi se på hvordan ressursene kan utnyttes best mulig slik at utgiftsveksten ikke blir alt for høy. Vi kommer tilbake med en sak rundt organisering av tjenestetilbudet med tanke på flere brukere, fortrinnsvis i desembermøtet.

Enheten inneholder også noen andre tjenester, som fysioterapi, ergoterapeut mv. Her er det kun mindre endringer.

Innsparinger foreslått av enheten

Enheten skulle ihht budsjetttrundskrivet foreslå innsparinger i størrelsesorden 1,074 mill.

Som orientert om tidligere i saken, er det lagt inn et forslag på innsparing på nattevakt på Hovslagerveien/Evjeheimen som gir en effekt på 222 000,- på enhet Helse og familie. (222 000 er 9/12-virkning, og fra 17 vil dette utgjøre ca 294 000.) Tiltaket krever velferdsteknologi.

Utover det er det kun foretatt naturlige justeringer, disse går jo begge veier. Men når det gjelder sosialhjelp er det jobbet systematisk for å få utgiftene ned, og de nedjusteres som sagt med 530 000,- i 2016-budsjettet.

Det jobbes aktivt med flere områder innen denne enheten, men det er ikke foreslått flere konkrete innsparinger.

Rammeområde 46 – Pleie og omsorg

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
38 330 100	851 500	63,01	62,86*	92,99

*Dette er årsverk før innsparinger, dvs at dersom vi korrigerer for foreslått innsparing nattevakt og hjemmehjelp, vil årsverkene gå ned til 61,77.

På denne enheten har de siste årene blitt misforhold mellom budsjettet vedr. vikarer, ekstravakter mv. Bildet rundt hvorfor dette har skjedd er sammensatt, og det har gått greit med regnskapet fordi Evjeheimen i flere år har brukt mindre enn budsjettet når det gjelder lønn. Dette er ikke situasjonen lenger, og vi har derfor måttet oppjustere vikarutgifter/ekstravakter mv. Justeringen utgjør ca 1,500 mill når vi inkluderer sosial utgifter. Når økningen likevel ikke blir større enn 851 500,- skyldes det også at det har vært mulig å justere noen inntekter: Brukerbetaling ved både Evjeheimen og Hornnesheimen har blitt justert ihht den utviklingen vi har sett i år, og det er større inntekter på uteleie av basseng enn tidligere. Det er også budsjettet med en overføring fra LMT iforbindelse med at Evjeheimen drifter kommunal øyeblikkelig hjelp – tilbudet, her er det budsjettet med en inntekt på 400 000,-.

Innsparinger foreslått fra enheten:

Totalt skulle enheten levere inn innsparingsforslag på kr 1 114 000,-.

Innarbeidede tiltak:

- Felles nattevakt med Hovslagerveien - kr 222 000 i 2016, ca 294 000 som helårseffekt fra 2017. Er lagt inn med 9/12-virkning i 16-budsjettet.
- Reduksjon med 0,5 årsverk i hjemmehjelpstjenesten, som med dette går fra 2,53 til 2,03 årsverk. Konsekvensene av denne innsparingen er færre hjemmehjelpstimer til fordeling. Det er per i dag ingenting vakant, så det må omplassering (evt oppsigelse) av ansatte til. Innsparingen er lagt inn med 9/12 effekt i 2016, det utgjør kr 194 000,-. Fra og med 2017 utgjør innsparingen 246 000,-.

Ikke innarbeidede tiltak:

- Nedbemanne hjemmesykepleie med 0,33 årsverk, kr 175 000,-. Konsekvenser er nedbemanning, kortere kveldsvakt, men ikke oppsigelser. Enkelte oppgaver som gjøres av hjemmesykepleien i dag overføres til andre fagområder.
- Nedbemanne Hornnesheimen med 0,18 årsverk, innsparing kr 90 000,-. Konsekvensene er nedbemanning men ikke oppsigelser, det reduseres fra 3 til 2 dagvakter 1 dag i uka.

- Aktivitetssenter: Årsverkene reduseres fra 0,84 til 0,24. I dette forslaget legger en om driften ved at personell fra Evjeheimen overføres til aktivitetssenteret, tilsvarende ressurs som reduseres. Forslaget gir ikke oppsigelser.

Rammeområde 49 – Lokamedisinske tjenester

Total ramme	Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
2 514 800	963 000	4,88*	6-7*	71,60 %

*For 2015 lå det inne 4,88 årsverk, dette var et anslag og avhang noe av tjenesteutviklingen innen området. I realiteten har det vært noe færre ansatte enn det, samtidig kjøpes hørselstjenester av sykehuset slik at det ikke framkommer som årsverk i våre statistikker. Når det gjelder 2016 vil også årsverkene avhenge noe av om vi får tilskuddsmidler til f.eks. friskliv. Vi har fått midler til et prosjekt vedr. psykisk helse og rus, og her er det lagt inn 2 årsverk fra og med 2016.

Det er en stor endring i rammen fra 2015 til 2016, men dette skyldes for det aller meste at KØH (kommunal øyeblikkelig hjelp – døgnopphold) har gått inn i rammetilskuddet. Det betyr at vi ikke lenger får et øremerket tilskudd til dette, og da blir det en nettoutgift på enhetenes ramme. Kommunen må ha et tilbud på dette området selv om midlene går inn i rammetilskuddet, det er en lovpålagt oppgave, det er bare finansieringen som endres. Vår andel av dette er kr 893 000,-. Så skal også de andre kommunene i samarbeidet bidra med det de er tilført i sine rammetilskudd.

Utover dette er det kun mindre justeringer. Det er enighet mellom kommunene i samarbeidet om at budsjettet totalt sett skal være som i 2015, justert for deflator. Tjenesteområder som nå ligger innenfor LMT er : Interkommunal samhandlingskoordinator, demenskoordinator (30 % stilling), interkommunal ruskonsulent, ikt-systemansvarlig/superbruker, kardiologi, hørselskoordinator, køh, prosjekt innen samhandlingsmodeller for psykisk helse og rus. Vi har også en kreftkoordinator, her får vi tilskudd fra kreftforeningen. Evje og Hornnes kommune dekker de lønnsutgiftene som ikke dekkes av tilskuddet, alle kommunene deler på driftsutgiftene. Så må man se om det er rom for en satsning innen friskliv/folkehelse.

Det viser seg at et interkommunalt samarbeid på disse feltene gir muligheter til å få prosjektmidler til å finansiere tiltak.

Når det gjelder innsparinger, er det ikke lagt inn noe. Dette er fordi det var et lite beløp som var satt opp i budsjetttrundskrivet (kr 46 000,- - innsparingene var fordelt ift størrelse på ramme.) Ettersom LMT er interkommunalt er det vanskelig å foreta spesielle innsparinger for vår kommune, det gjelder jo i så fall også de andre kommunene. Vi har derfor valgt å deflatorjustere både de andre kommunenes og vårt eget bidrag.

Rammeområde 52 og 53 – Enhet for drift og forvaltning og selvkost

Enhet		Endring i ramme	Årsverk 15	Årsverk 16	Andel av utgifter til lønn
Drift og forvaltning	26 581 100	126 300	32,08	31,78	46,00 %
Selvkost	-125 200	-125 200			18,07 %

I tabellen over vises alle årsverk samlet for enhetene . Innen selvkost er det 5,85 årsverk.

Enhet for drift og forvaltning inneholder mange ansvar, og vi tar her en kort gjennomgang av de områdene der det har vært større endringer.

Kommunale bygg

Dette området er nedjustert med 0,759 mill. Grunnen til dette er i første rekke energiutgifter. Vi har fått vårt eget biobrensel anlegg i forbindelse med skole og barnehage på Evje. Det er også lavere strømpriser slik at totalt sett kan vi nedjustere.

Vi vil motta et vedlikeholdstilskudd på rundt 432 000,- jfr omtale under avsnittet om frie inntekter. Dette har vi foreløpig ikke lagt inn i budsjettet.

Administrasjon drift

Dette ansvarsområdet oppjusteres med kr 478 400,-. Grunnen til dette er i det alt vesentlige at på dette området ligger tilskuddet til Setesdal Brannvesen iks, og som nevnt i kapitlet «*Generelle kommentarer: IKS'er, Evje og Hornnes sokneråd og interkommunale samarbeid*» må dette tilskuddet oppjusteres med kr 412 000,-.

Kommunestyret har i kommunestyresak 56/15 fattet følgende vedtak:

- *Kommunen er positiv til videre utvikling av fibernettet og tilrettelegger for utbygging ved å gjøre anlegg og areal tilgjengelig i forbindelse med nybygging og renovering av infrastruktur. Reglement for tilskudd som er vedlagt i saken vedtas*
- *Det etableres en ordning der innbyggerne kan søke om et tilskudd på inntil kr 10.000,- etter et reglement. Det er kun nye prosjekter som får støtte. Dette innarbeides i budsjettet fra og med 2016. Administrasjonen gis fullmakt til å administrere ordningen.*
- *Utbyggere av nye hytte- og boligfelt må legge til rette for fremtidig infrastruktur gjennom å legge trekkerør.*

Hvor mye utgifter det vil bli på dette området er usikkert, men på bakgrunn av dette vedtaket er det lagt inn kr 50 000,- i budsjettet for 2016.

Forvaltning

Det er lagt inn kr 150 000,- + merverdiavgift til oppstart av kommuneplanarbeidet i 2016. Det er lagt inn ytterligere 150 000,- i 2017 i økonomiplanen.

Innsparinger foreslått fra enheten:

Totalt skulle enheten levere inn innsparingsforslag på kr 780 000,-. Forslag som har kommet fra enheten er å redusere vedlikehold, redusere tilskudd eksternt og å øke gebyrinntektene.

Vi har ikke redusert vedlikeholdet utover nedjustering som er omtalt vedr. energi. Når det gjelder tilskudd til eksterne, har vi ikke redusert tilskuddene i 16 i forhold til tilskuddene i 2015-budsjettet.

Når det gjelder gebyr, er det noen gebyr som er økt noe mer enn deflator, se omtale i kapitlet «*Egenandeler, husleier, gebyrer mv.*»

Selvkost

I vår kommune har vi lagt opp til at vann, avløp, feiing, slam og renovasjon alle skal gjøres opp som selvkostregnskaper. Når det gjelder renovasjon, er dette også lovpålagt.

I 2016 er det lagt opp til at område renovasjon skal gå med overskudd for å dekke opp underskudd fra tidligere år. Når det gjelder omtale av selvkostområdene og selvkostområdene vises det til vedlagt budsjettnotat og til gebyrregulativet.

Investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet er bygd opp med en inntekts- og en utgiftsside. All finansiering av prosjektene, utenom inntekter som hører til et spesielt prosjekt (f.eks. spillemidler) er lagt inn felles.

Vedtatt handlingsregel for gjeld legger føringer for hvordan vi skal legge opp investeringsbudsjettet. Regelen sier bl.a. at vi skal ha 15 % egenfinansiering på utgiftssida til våre prosjekter, og det skal være utenom tilskudd til det enkelte prosjekt, og utenom merverdiavgiftskompensasjon. Da har vi følgende finansieringskilder: Salg av eiendommer, driftsmidler mv i investeringsregnskapet, bruk av investeringsfond eller bundne driftsfond, bruk av disposisjonsfond og overføring fra drift. Kommunen har til opplysning per dags dato nesten ikke investeringsfond.

Dersom vi bruker disposisjonsfond i investering, bør vi sørge for å sette av mer i drift enn det som brukes i investering. Det klarer vi ikke i 2016, men det legges opp til at vi skal klare dette utover i økonomiplanen, da er også investeringene langt mindre. I 2016 bruker vi 4,515 mill i investering, og det budsjetteres med å sette av 3,299 mill i drift netto (Det avsettes 3,619 mill, men brukes også 0,320 mill i drift.) Det betyr at disp.fond reduseres med i overkant av 1,200 mill.

Finansiering av investeringene

Utenom merverdiavgiftskompensasjon, som vi tar med på hvert enkelt prosjekt, har vi følgende finansiering

- Salg av tomter kr 400 000,-
- Overføring fra drift kr 1 735 225,-
- Bruk av disposisjonsfond kr 4 515 275.
- Bruk av konsesjonsavgiftsfond kr 1 000 000
- Bruk av lån kr 43 100 000,- (startlån kommer i tillegg.)

Når det gjelder bruk av konsesjonsavgiftsfond, er det anledning til å bruke dette til infrastrukturiltak. Det gjøres oppmerksom på at i 2016 bruker vi mer fra dette fondet enn vi setter av til det, da vi også bruker kr 700 000,- i drift og setter av totalt kr 738 000,- . Fondet er per nå på ca 2,500 mill. Videre i økonomiplanen er årlig bruk kr 700 000,-.

Her følger en kort beskrivelse av investeringsprosjektene som er lagt inn i budsjettet.

Overførte og endrede prosjekter

Det gjøres oppmerksom på at når det gjelder overførte prosjekter vil det også komme en sak våren 2016, der en går gjennom alle investeringsprosjektene og justerer 2016-budsjettet i forhold til reelt forbruk pr 31.12. Noen prosjekter overføres allerede nå. Dette gjelder prosjekter som ikke vil bli påbegynt i 2015, eller prosjekter der vi vet det vil bli en restsum.

Flerbrukshall

Prosjektet er påbegynt i 2015, men de fleste utgiftene vil komme i 2016. Rammen i 2015 justeres ned i 2. tertialrapport 2015. I 2016 legges det derfor inn kr 42 437 700,- hvorav merverdiavgift utgjør kr 8 227 700,-.

Det forventes spillemidler til dette prosjektet, men de vil ikke komme i 2016. I økonomiplanen er de lagt inn som inntekt fordelt på 2018 og 2019, men vi vet jo ikke sikkert om de vil komme da heller. Totalt utgjør spillemidlene på dette prosjektet 8,750 mill.

Det at inntektene kommer så lenge etter utgiften gjør at lånebehovet i 2016-budsjettet går opp.

Skateanlegg Furuly

Prosjektet er påbegynt i 2015, men vil ikke bli ferdig. Det legges inn totalt kr 495 700,-, hvorav merverdiavgift kr 99 200,-.

Friidrettsanlegg Hornnes

I opprinnelig budsjett 2015 var det satt av en utgiftsramme på kr 6 000 000,-, hvorav merverdiavgift utgjorde kr 1 200 000,-. Inntekter var tilskudd med til sammen kr 800 000,-.

I kommunestyresak 19/15, 26.03.15, ble det fattet følgende vedtak når det gjaldt investeringen: *Det bevilges midler til lager /garasje og lagerbygg med tidtaker- og speakerfunksjon i forbindelse med Hornnes friidrettsanlegg. Det bevilges også midler til tilskudd til løst utstyr til friidrettsanlegget.*

Følgende budsjettjusteringer foretas:

Investeringsbudsjettet:

- *Det legges inn kr 1,100 mill til finansiering av garasje og lagerbygg. Kr 366 665 er mellomfinansiering i påvente av spillemidler. Merverdiavgift utgjør kr 220 000,-.*
- *Øvrig finansiering er omprioritering av lånemidler ved økt tilskudd fra fylkeskommunen til miljøgate i Evje sentrum.*
- *Evt. gavebrev fra fylkeskommunen (Setesdal videregående – avd. byggfag) i forbindelse med bygging av garasje og lagerbygg kommer til fratrukk i behov for bruk av lån.*

På bakgrunn av dette ble det lagt inn budsjett til lager/garasje og tidtakerbu.

Prosjektene vil ikke bli ferdigstilt i 2015, og følgende budsjetteres i 2016:

Friidrettsanlegg, restbeløp på kr 2 617 000,-, hvorav merverdiavgift er kr 527 000,-. Tilskudd på kr 800 000,- legges også inn i 2016-budsjettet.

Tidtakerbu friidrettsanlegg, restbeløp på kr 227 500,-, hvorav merverdiavgift kr 45 500,-.

Lager friidrettsanlegg, restbeløp på kr 335 000,-, hvorav merverdiavgift kr 67 000,-

Akkurat som med flerbrukshallen forventer vi å få spillemidler vedr. dette prosjektet. Totalt er det lag inn kr 2 600 000,- i økonomiplanen, fordelt på 2018 og 2019. Vi må mellomfinansiere, og dette bidrar til å øke lånebehovet i 2016.

Torg Evje Sentrum

Kommunestyret fattet i møte 18.06.15, sak 51/15, følgende vedtak:

1. *Kommunestyret bevilger totalt 1,852 500 inkl. mva til opparbeiding av torgareal slik som alternativ 5 viser. Dette gir følgende budsjettjusteringer:*

** I driftsbudsjettet legges det inn en driftsutgift på kr 320 000,- i enhet for drift og forvaltning. Utgiften finansieres ved vedlikeholdsfond.*

** I investering legges det inn en total ramme på kr 1 532 500,-, hvorav kr 306 500,- er merverdiavgift. Kr 1 226 000,-, som er netto utgift i investering, finansieres ved:*

** Kr 1 095 700,- tas fra frigjorte midler i prosjekt miljøgate.*

** Det legges inn kr 130 300,- i bruk av vedlikeholdsfond for å finansiere investeringene*

Prosjektet blir ikke gjennomført i 2015, og midlene overføres i sin helhet til 2016. Også utgiftene i drift er overført.

Nye tiltak

Naturbarnehage

I budsjett 2014 ble det satt av kr 300 000,- i budsjettet til opparbeidelse av uteområde skole/naturbarnehage. Det ble for disse midlene etablert 1 gapahuk og opparbeidet vei. Når barnehagen skal etablere naturgruppe er det behov for:

- Flytting/reetablering av toalett
- Anskaffelse av grillhytte
- Opparbeidelse av adkomst og grunn

Det er i budsjettet for 2016 satt av kr 300 000 + mva, totalt kr 375 000,-.

Ikt i skolen

Vi legger til grunn at det fortsatt skal satses på ikt-utstyr til elevene. Kr 410 000,- legges inn, herav merverdiavgift kr 82 000,-.

Investering Evje-skolene

I kommunestyresak 35/13 26.09.13, *Prioritering av bygg, oppvekst og kultur*, fattet kommunestyret følgende vedtak:

Prioritert rekkefølge for gjennomføring:

1. *Flerbrukshall*
2. *Skolene m/gymsal/musikkrom*

Prioriteres i planperioden.

Disse er ikke prioritert i planperioden

Infotek

Furuly flerbrukshus

Det lå ved denne saken en kostnadskalkylse for rehabilitering av skolene og videreutvikling av spesialrom for sambruk. Kalkylen var den gangen på 24,4 mill for Evje barneskole og 21,8 mill for Evje ungdomsskole.

Flerbrukshallen blir ferdigstilt i 2016, og på denne bakgrunnen ønsker rådmannen å gå i gang med skolene. Det foreslås at det i 2016 legges inn kr 625 000,-, hvorav merverdiavgift kr 125 000,-, til et forprosjekt på området. I økonomiplanen er det deretter lagt inn 12 mill per år (+ merverdiavgift) i 2017, 2018 og 2019. Disse tallene må vi komme tilbake til etter forprosjektet, men det er naturligvis mulig å fortsette investeringene også etter økonomiplanperioden, slik at man ikke legger opp til for store investeringer per år.

Ombygging Evjeheimen

Dette er en naturlig oppfølging av byggetrinn 1 som var ferdig i 2013. Den gangen ble det gitt en dispensasjon for å vente med byggetrinn 2, men i forhold til branntegninger måtte det i 2016 vært satt opp en brannvegg mellom gammel sykehjemssdel og nye omsorgsboliger. Dette ville gitt en større kostnad, og derfor legges det opp til byggetrinn 2 nå. Dette er en nødvendig ombygging og rehabilitering av sykehjemmet fra 1978 for å møte dagens krav.

Denne ombyggingen har ligget inne i økonomiplanen, og prosjektet legges nå inn i budsjettet for 2016 med en utgift på kr 20 000 000,-, hvorav merverdiavgift kr 4 000 000,-. Det er budsjettet med et tilskudd fra Husbanken på 8 000 000,-.

Vann/avløp

Ihht økonomiplanen skal det hvert år være en fast ramme på kr 3 750 000,-. Administrasjonen fordeler rammen ut på aktuelle underprosjekt.

Avdrag etableringslån

Det er lagt inn 928 700,- i avdrag på startlån. Det er lagt inn samme sum i mottatte avdrag, dette vil jo aldri stemme overens, men det er vanskelig å vite hvor stor forskjellen blir. Vi legger det derfor inn på denne måten i budsjettet.

Utlån etableringslån

Det er lagt opp til opptak av startlån og utlån i størrelsesorden 3 mill.

Egenkapitalkrav klp

Det er lagt opp til et egenkapitalinnskudd på kr 600 000,-. Dette er finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

Formelt grunnlag

Kommunestyret skal vedta budsjettet innen 31.12 året før budsjettåret, jfr kommuneloven § 45. Vedtaket skal treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet, og innstilling skal ligge ute til offentlig ettersyn i minst 14 dager før behandling i kommunestyret. Det er krav til at budsjettet skal være realistisk.

Evje, 11.01.2016

Rådmann

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Tall i 1000 kroner

	Vedtatt Opprinnelig Regnskap		
	bud 2016	bud 2015	2014
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER			
Skatt på inntekt og formue 1)	-76 100	-72 400	-67 279
Ordinært rammetilskudd 1)	-119 400	-115 200	-114 519
Skatt på eiendom	-4 059	-3 910	-4 059
Andre direkte eller indirekte skatter 2)	-738	-676	-1 646
Andre generelle statstilskudd 3)	0	0	-8 443
Sum frie disponible inntekter	-200 297	-192 186	-195 946
FINANSINTEKTER/-UTGIFTER			
Renteinntekter og utbytte 4)	-11 940	-12 666	-12 944
Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 159	5 636	5 397
Tap finansielle instrumenter	0	0	0
Avdrag på lån	7 370	6 636	5 558
Netto finansinntekter/-utgifter	588	-394	-1 990
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER			
Til dekning av tidlegere års regnskapsmessig merforbruk	0	0	0
Til ubundne avsetninger	2 741	5 911	385
Til bundne avsetninger 5)	738	676	3 367
Bruk av tidlegere års regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	-503
Bruk av ubundne avsetninger	-320	-213	-1 205
Bruk av bundne avsetninger 6)	-700	-1 493	-2 996
Netto avsetninger	2 459	4 881	-951
FORDELING			
Overført til investeringsregnskapet	1 735	1 097	99
Til fordeling drift	-195 515	-186 602	-198 787
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	195 515	186 602	196 662
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	0	0	-2 125

- 1) Dette er et anslag ut fra statsbudsjettet lagt fram i oktober, og endringer etter forliket med Krf Venstre. Vi har brukt prognosemodell fra ks, publisert 09.12.2015. Nye befolkningstall per 01.01.16 vil endre inntektsutjevningen.
- 2) Andre direkte eller indirekte skatter er konsesjonsavgift.
- 3) Generelle statstilskudd er budsjettetert på de enkelte enhetene, budsjettskjema 1b, og framkommer ikke her.
- 4) Renteinntekter og utbytte er budsjettetert med:

Utbytte Agder Energi

10 084 000

Renter likvide midler	1 481 000
Renteinntekter startlån	350 000
Forsinkelsesrenter	25 000
Totale finansinntekter	11 940 000

Utbyttegrunnlag fra Agder Energi er kjent, og er på 660 mill.

Avdrag på lån er budsjettert på bakgrunn av reelle betalingsplaner for aktuelle lån. Avdragene er over minimumsavdrag.

5) og 6) Bundne avsetninger og bruk av avsetninger:

Avsetning til konsesjonsavgiftsfond kr 738 000,-

Bruk av konsesjonsavgiftsfond kr 700 000,-

Øvrig bruk og avsetning til bundne fond, som selvkostfond mv, er budsjettert i budsjettskjema 1b.

Budsjettskjema 1B

Driftsbudsjettet, fordelt på Resultatenhet

Tall i 1 kroner	Oppr. budsjett 2016	Oppr. budsjett 2015	Regnskap 2014
Driftsutgifter pr. Resultatenhet			
Politiske styrings og kontrollorganer	2 247 900	2 272 400	2 099 263
Sentraladministrasjonen	33 304 500	32 026 900	32 829 093
Samhandlingsreformen			4 865 150
Leirskolen	0	0	-4 262
Støttetiltak	1 286 200	1 459 300	47 379
Kultur	6 736 000	5 868 200	5 756 237
Hornnes skule	9 895 800	9 975 500	9 879 997
Evje Barneskule	16 971 600	16 165 200	16 148 397
Evje Ungdomsskule	13 419 100	11 619 700	11 889 256
Enhet for barnehage	14 459 900	15 381 000	16 644 032
Helse- og familie	38 152 000	36 123 100	41 291 311
Pleie- og omsorg	38 746 100	37 478 600	38 302 650
Lokalmedisinske tjenester	2 514 800	1 551 800	532 139
Drift og forvaltning	27 082 100	26 455 800	27 528 241
Selvkost	-125 200	0	-2 105 636
Finans	-8 594 000	-9 764 700	-5 286 848
Reservert for lønn/pensjon	-582 100	-10 900	-3 754 789
Sum fordelt	195 514 700	186 601 900	196 661 610

Summene kan avvike fra vedtak per enhet, da noen fond og finansutgifter/inntekter er trukket ut av rammene og ført opp i skjema 1a. Dette gjelder ikke all fondsbruk.

Konsesjonsavgift ligger også i rammen til sentraladministrasjonen og lager et avvik mellom vedtak og 1b.

I skjema 1b ligger følgende avsetning til bundne fond:

Enhet drift og forvaltning, inkl selvkost:

Viltfond	10 000
Finans:	
Avsetning av renter til div bundne fond	173 400
Totalt	183 400

Det ligger følgende bruk av bundne fond:

Enhet drift og forvaltning, inkl selvkost:

Selvkostfond vann	188 900
Selvkostfond avløp	369 600
Selvkostfond feiing	28 000
Selvkostfond slam	29 900
Bundet fond skog	9 000
Totalt	625 400

Budsjettskjema 2A - Investeringsbudsjettet

Tall i 1000 kroner	Oppr. budsjett 2016	Oppr. budsjett 2015	Regnskap 2014
INVESTERINGSBEHOV			
Investeringer i anleggsmidler	72 805	44 571	25 959
Herav merverdiavgift:	13 554	5 564	3 280
Utlån og forskuttering	3 000	5 000	1 764
Kjøp av aksjer og andeler	600	500	473
Avdrag på lån	929	877	653
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsetninger	0	0	357
Årets finansieringsbehov	77 334	50 948	29 205
FINANSIERT SLIK:			
Bruk av lånemidler	-46 100	-34 571	-19 872
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-400	-400	-769
Tilskudd til investeringer	-9 100	-4 547	-1 794
Kompensasjon for merverdiavgift	-13 554	-5 564	-3 280
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-929	-877	-977
Andre inntekter	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-70 083	-45 960	-26 693
Overført fra driftsbudsjettet	-1 735	-1 097	-99
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av avsetninger	-5 515	-3 892	-2 413
Sum finansiering	-77 334	-50 948	-29 205
Udekket / Udisponert	0	0	0

Budsjettskjema 2B

Investeringsbudsjettet fordelt på Prosjekt

Alle tall i 1000 kroner

Fra budsjettskjema 2A:

Investeringer i anleggsmidler

Oppr. budsjett 2016	Oppr. budsjett 2015	Regnsk201 4
72 805	44 571	25 959

Fordeling på Prosjekt

270	Ipad 2015		136	
330	Ny barnehage 10/11			62
334	Ikt i skolen - satsning fra 2010	410	410	408
344	Biobrenselanlegg			681
356	Lydisolering Hornnes barnehage			32
359	Skisseprosjekt/ forprosjekt Flerbrukshall			389
360	Uteskole Oddelia			293
361	Utstyr gym ungdomsskolen			133
365	Flerbrukshall	42 438	12 125	
366	Ventilasjon/lydisolering Evje ungdomsskole 15		750	
375	Investering Evje-skolene	625		
376	Naturbarnehage 2016	375		
427	Ombygging Evjeheimen 2012	20 000		734
429	Ombygging Hovslagerveien 2012			1 904
439	Ekko-maskin			500
441	Utstyr hørsel lmt 2014			169
554	PLS-styring Fennefoss renseanlegg			2 755
555	VA-anlegg Evjemoen		1 000	5 850
582	Husqverna rider/klippe.			119
599	ikke spes va i økonomiplanen	3 750	3 750	
623	Fysiske tiltak - Furuly Friluftspark			124
628	Kino: WC og kiosk		1 500	
676	Furuly utbygging		750	
677	Skaterampe Furuly	496	650	
678	Friidrettsanlegg Hornnes	2 617	6 000	
679	Furuly: Statlig sikra tiltak			302
681	Friidrettsanlegg Hornnes tidtakerbu	228		
682	Friidrettsanlegg Hornnes lager	335		
755	Gang/sykkelveg Hornåsen- Valhall			401
756	utbygging gnr 50, bnr 20,47,50			1 100
758	Oddeskogen ny veg			9 030
760	Adressering			62
762	Miljøgate Evje sentrum		17 500	
763	Torg Evje sentrum	1 532		
859	Tiltak i sentrum 2010			763
863	Bruktbil 14			148
Sum fordelt		72 805	44 571	25 959

Enhetenes rammer uten korreksjoner - vedtaksnivå

	Regnskap 2014	Opprinnelig bud 15	Revidert bud 15	Budsjett 16	Endring fra opprinnelig bud 15 til 16	Endring i %
Politiske styrings / Kontrollorganer	2 099 263	2 272 400	2 304 400	2 247 900	-24 500	-1,08
Sentraladm.	37 064 529	31 279 100	31 336 700	33 256 700	1 977 600	6,32
Støttetiltak	11 369	1 459 300	-167 900	1 286 200	-173 100	-11,86
Kultur	5 866 244	5 868 200	6 352 400	6 736 000	807 800	13,77
Hornnes barneskole	9 879 997	9 975 500	9 974 300	9 895 800	-79 700	-0,80
Evje barneskole	16 127 047	16 165 200	17 105 500	16 971 600	806 400	4,99
Evje ungdomsskole	11 894 892	11 619 700	12 230 800	13 419 100	1 799 400	15,49
Enhet for barnehage	16 597 732	14 888 400	15 973 800	14 459 900	-428 500	-2,88
Helse og familie	34 002 178	35 910 100	36 112 300	38 152 000	2 019 900	5,62
Pleie og omsorg	38 309 854	37 478 600	37 886 900	38 746 100	851 500	2,27
Lokalmedisinske Tjenester	992 736	1 551 800	1 551 800	2 514 800	963 000	62,06
Drift og forvaltning	27 532 376	26 454 800	27 215 000	26 761 100	126 300	0,48
Selvkost	2 937	0	153 400	-125 200	-125 200	0
Finans	-198 601 851	-194 912 200	-197 215 300	-203 739 900	-7 949 700	4,08
Reservert lønn/pensj.	-3 904 789	-10 900	-814 100	-582 100	-571 200	5 240,37
Årsresultat	2 125 485					
Sum	0	0	0	0	0	

Økonomisk oversikt – Drift

Tall i 1000 kroner	Oppr. budsjett 2016	Oppr. budsjett 2015	Regnskap 2014
DRIFTSINNTEKTER			
Brukerbetaling	-8 945	-7 570	-8 067
Andre salgs- og leieinntekter	-31 359	-31 590	-32 013
Overføringer med krav til motytelser	-24 204	-22 343	-31 870
Rammetilskudd fra staten	-118 800	-115 200	-114 519
Andre statlige overføringer	-7 868	-6 344	-8 443
Andre overføringer	-490	-655	-1 573
Skatt på inntekt og formue	-76 100	-72 400	-67 279
Eiendomsskatt	-4 059	-3 910	-4 059
Andre direkte og indirekte skatter	-738	-676	-1 646
Sum driftsinntekter	-272 562	-260 689	-269 468
DRIFTSUTGIFTER			
Lønnsutgifter	141 195	134 882	140 379
Sosiale kostnader	33 213	33 805	33 869
Kjøp som inngår i kommunal produksjon	34 223	32 911	38 381
Kjøp som erstatter kommunal produksjon	38 625	32 008	30 853
Overføringer	20 968	22 395	27 242
Avskrivinger	9 800	7 540	9 230
Fordelte utgifter	-3	-3	-162
Sum driftsutgifter	278 022	263 538	279 791
Brutto driftsresultat	5 460	2 850	10 323
EKSTERNE FINANSINNTEKTER			
Renteinntekter og utbytte	-11 940	-12 666	-12 944
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0
Mottatte avdrag på lån	0	0	-79
Sum eksterne finansinntekter	-11 940	-12 666	-13 023
EKSTERNE FINANSUTGIFTER			
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	5 159	5 636	5 397
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0
Avdragsutgifter	7 370	6 636	5 558
Utlån	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter	12 528	12 272	10 955
Resultat eksterne finanstransaksjoner	588	-394	-2 068
Motpost avskrivinger	-9 800	-7 540	-9 230

Netto driftsresultat	-3 752	-5 084	-976
-----------------------------	---------------	---------------	-------------

BRUK AV AVSETNINGER

Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforb.	0	0	-503
Bruk av disposisjonsfond	-320	-213	-1 502
Bruk av bundne fond	-1 325	-2 585	-2 996

Sum bruk av avsetninger	-1 645	-2 798	-5 001
--------------------------------	---------------	---------------	---------------

AVSETNINGER

Overføring til investeringsregnskap	1 735	1 097	99
Dekn. av tidl. års regnekapsmessige merforbruk	0	0	0
Avsetning disposisjonsfond	2 741	5 911	385
Avsetning til bundne driftsfond	921	875	3 367

Sum avsetninger	5 397	7 882	3 851
------------------------	--------------	--------------	--------------

Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0	-2 125
---	----------	----------	---------------

Netto driftsresultat i %	1,38	1,95	0,36
Netto driftsresultat i % korr for bundne fond	1,52	2,61	0,22
Netto driftsresultat i % korr for bundne fond og premieavvik pensjon	0,01		

Økonomisk oversikt – Investering

	Opprinnelig budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
INNETEKTER			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-400	-400	-698
Andre salgsinntekter	0	0	-72
Overføringer med krav til motytelse	-9 100	-4 547	-1 794
Kompensasjon for merverdiavgift	-13 554	-5 564	-3 280
Statlige overføringer	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eierruttak	0	0	0
Sum inntekter	-23 054	-10 511	-5 843
UTGIFTER			
Lønnsutgifter	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	59 251	39 007	22 679
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0
Overføringer (Herav kompensasjon for merverdiavgift)	13 554	5 564	3 280
Renteutg., provisjoner og andre finansutg.	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	72 805	44 571	25 959
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER			
Avdragsutgifter	929	877	653
Utlån	3 000	5 000	1 764
Kjøp av aksjer og andeler	600	500	473
Dekking av tidligere års udekket	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	357
Sum finansieringstransaksjoner	4 529	6 377	3 246
Finansieringsbehov	54 279	40 437	23 362
FINANSIERING			
Bruk av lån	-46 100	-34 571	-19 872
Mottatte avdrag på utlån	-929	-877	-977
Salg av aksjer og andeler	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskap	-1 735	-1 097	-99
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-4 515	-3 873	-2 275

Bruk av bundne driftsfond	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-1 000	-19	-139
Sum finansiering	-54 279	-40 437	-23 362
Udekket / Udisponert	0	0	0

Utvikling i langsiktig gjeld:	
(alle tall i hele 1000)	2016
Startlån 01.01	18 269
Avdrag startlån	929
Nytt startlån	5 000
Startlån 31.12	24 198
Andre lån 01.01	176 268
Avdrag andre lån	7 157
<i>Nye lån</i>	<i>43 100</i>
Ordinære lån	212 211
Gjeld 31.12	236 409

Leasingavtaler er ikke med i ovenstående.

Lånerente på flytende lån er budsjettet med 1,8 % i 2016.

Utvikling i skatt og rammetilskudd	
(alle tall i hele 1000)	2016
Skatt	-76 100
Rammetilskudd	-119 400
Eiendomsskatt	-4 059
Sum skatter og rammetilskudd	-199 559

Anslagene er lagt i tråd med signalene i statsbudsjettet.

KS' sin prognosemodell per 09.12.15 er benyttet

Betalingssatser for enheter innen helse og sosial		
Justerte priser		
TJENESTE	Budsjett 15	Budsjett 16
Husleie omsorgsboliger Evjeheimen(2 soverom)	8.413	8.590
Husleie omsorgsboliger Evjeheimen	7.361	7.516
Husleie omsorgsboliger Hovslagerveien (2 soverom)	8 413	8 590
Husleie omsorgsboliger Hovslagerveien	7 361	7 516
Husleie omsorgsboliger Tingberget	5.401	5.514
Husleie hybler, omsorg	4.002	4.086
Husleie fotpleie/frisør	2.205	2.251
Min.pens. hjemmehjelp, pr mnd	Makspris	Makspris
Hjemmehjelp timebetaling	165	170
Amb. vaktmester timebetaling	210	215
Middagskjøring til hjemmeboende (pr. stk)	100	100
Alarmtelefon pr. mnd. Mobil	320	330
Alarmtelefon pr. mnd. under 2G	150	155
Alarmtelefon pr. mnd. over 2G	200	205
Leie av handicapbuss pr. km	5	5
Varmtvannsbasseng (pr.time)	60	65
Varmtvannsbasseng Hele bassenget, grupper. Pr time	600	650
Leie av konferansesal. (priv.)	700	750
Leie av stue. (priv.)	500	550
Leie av stue og konf.sal.(priv.)	1200	1250
Leie av konferansesal. (møte.)	400	450
Leie av stue. (møte.)	300	350

Kunnskapsprøven ihht alkoholloven og etablererprøven for serveringsvirksomhet følger gebyr hjemlet i forskrift og reguleres i takt med denne. Til opplysning er sats per nå kr 400,- for begge prøvene.

Betalingssatser

SFO 2016, Evje barneskule og Hornnes barneskule
Leie Evje barneskule 2016

Betalingssatser SFO		
Timer pr. uke	Satser 01.01.15	Satser 01.01.16
Opp til 5,5	760,-	780,-
6-10,5	1 270,-	1 305,-
11-15,5	1 680,-	1 725,-
16 og over	2 150,-	2 208,-
Ekstra kjøp pr time	37,-	38,-

Betalingssatser utleie	Pr. time 2015	Pr.time 2016
Gymsal eller bomberom	200,-	205,-
Svømmehallen	200,-	205,-
Næringsdrivende/private/andre kommuner mv, svømmehallen	600,-	615,-
Badstue	59,-	60,-

Betalingssatser i kulturskolen:

Tilbud i Kulturskolen	2011/ 2012	2012 / 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015 / 2016	2016/ 2017
Sang	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Trekkspill	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Trommer	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Gitar	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Elektrisk gitar	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Bass	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Piano	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Hardingfele	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Fiolin	1 200,-	1 250,-	1300,-	1300,-	1300,-	1400,-
Kunst	Ikke igangsatt	Ikke igangsatt	Ikke igangsatt	1500,- Inkl. materiell	1500,- Inkl. materiell	1600,- Inkl. materiell
Band	1 000,-	1050,-	1100,-	1100,-	1100,-	1200,-
Ballett	1000,-	1050,-	1100,-	1100,-	1100,-	1200,-
Drillgruppe for korps	1000,-	1050,-	1100,-	1100,-	1100,-	1200,-
Revy/drama	1000,-	1050,-	1100,-	1100,-	1100,-	1200,-
Studio og lydteknikk	1000,-	1050,-	1100,-	1100,-	1100,-	1200,-
Småtrommer	1000,-	1050,-	1100,-	1100,-	1100,-	1200,-
Korps	0,-	0,-	0,-	0,-	*	*

Viktig å vite:

Pris:

- Det koster kr 1 400,- for enkelttimer pr halvår å være elev i kulturskolen. Gjelder fra 01.08.2016
- Ellers koster gruppeundervisning kr 1 200,- pr halvår fra 01.08.2015.
- Kunstgruppe har egen pris.
- Eventuelle kurs har egne priser, og disse kan variere fra tilbud til tilbud.
- Betaling skjer på slutten av hvert semester.
- Fra elevplass nr 3 i samme familie får man halv pris på denne plassen.
- * Korpset betaler gruppepris pr. elev som får undervisning av dirigenten. Denne betales i et spleiselag av elevkontingenter (som korpset krever inn) og av korpset.

Drift

Gebyrregulativ for 2016. Vedtatt i kommunestyret 10.12.2015

Vann- og avløpsgebyrer

Jfr. lov om kommunale vass- og kloakkavgifter. Satsene er eks. mva.

Vanngebyrer:	<u>2015</u>	<u>2016</u>
Abonnementsgebyr	kr 1.852,-	kr 1.664,-
Målt forbruk, pris /m ³	kr 15,-	kr 13,75
Tilkoblingsgebyr	kr 10.000,-	kr 10.000,-

Avløpsgebyrer:

Abonnementsgebyr	kr 3.048,-	kr 2.736,-
Målt forbruk, pris /m ³	kr 17,00	kr 16,-
Tilkoblingsgebyr	kr 10.000,-	kr 10.000,-

Renovasjonsgebyrer

Jfr. forurensingsloven. Satsene er eks. mva.

Standard I	kr 2.516,-	kr 2.604,-
Standard I – felles	kr 1.524,-	kr 1.576,-
Kompostering I	kr 1.712,-	kr 1.772,-
Kompostering I – felles	kr 1.240,-	kr 1.280,-
Alternativer, tilleggsgebyr:		
- Matavfall (brun) dunk 240 l	kr 656,-	kr 680,-
- Restavfall (svart) dunk 240 l	kr 728,-	kr 752,-
- Matavfall (brun) dunk 360 l	kr 868,-	kr 900,-
- Restavfall (svart) dunk 360 l	kr 1.084,-	kr 1.120,-
- Papir (grønn) dunk 360 l	kr 868,-	kr 900,-
- Restavfall (svart) dunk 660 l	kr 3.400,-	kr 3.516,-
- Papiravfall (grønn) dunk 660 l	kr 1.950,-	kr 2.016,-
- Glass/metall (grønn) dunk 660 l	kr 3.550,-	kr 3.672,-
Hytte, fritidsbolig	kr 1.308,-	kr 1.353,-

Slamtømmingsgebyrer

Jfr. forurensingsloven. Satsene er eks. mva.

Fast tømming etter liste. Tanken tømmes hvert 2 år.

	2015:	<u>2016:</u>
Tank < 4,5 m ³ , (minstepris)	kr 1.420,-	kr 1.224,-
Tank 4,5 m ³ – 7,5 m ³	kr 2.176,-	kr 1.880,-
Tank 7,5 m ³ – 10,5 m ³	kr 2.632,-	kr 2.272,-
Tank 10,5 m ³ – 13,5 m ³	kr 3.392,-	kr 2.928,-
Tank 13,5 – 16,5 m ³	kr 3.615,-	kr 3.120,-
Fellestank < 4,5 m ³	kr 710,-	kr 616,-
Fellestank 4,5 – 7,5 m ³	kr 1.088,-	kr 940,-
Volum utover forannevnte, pris pr m ³	kr 450,-	kr 450,-

Fast tømming etter liste. Tanken tømmes hvert år.

Tank < 4,5 m ³ , (minstepris)	kr 2.532,-	kr 2.188,-
Tank 4,5 m ³ – 7,5 m ³	kr 3.748,-	kr 3.236,-
Tank 7,5 m ³ – 10,5 m ³	kr 4.760,-	kr 4.108,-
Tank 10,5 m ³ – 13,5 m ³	kr 5.416,-	kr 4.676,-
Slam 20 m ³	kr 8.380,-	kr 7.232,-
Fellestank < 4,5 m ³	kr 1.266,-	kr 1.096,-
Volum utover forannevnte, pris pr m ³	kr 450,-	kr 450,-

Tømming på bestilling (såkalte "tette tanker uten utløp" og ved tømming på ordinære anlegg utenom planlagt tid)

Tank < 4,5 m ³ , (minstepris)	kr 2.736,-	kr 2.364,-
Tank 4,5 m ³ – 7,5 m ³	kr 3.948,-	kr 3.408,-
Tank 7,5 m ³ – 10,5 m ³	kr 5.000,-	kr 4.316,-
Tank 10,5 m ³ – 13,5 m ³	kr 5.350,-	kr 4.620,-
Volum utover forannevnte, pris pr m ³	kr 450,-	kr 450,-
Tillegg for nød-tømming utenom arbeidstid, gjelder alle tanker	kr 3.000,-	kr 3.000,-

Husleietakster for aldersboliger

	<u>2015:</u>	<u>2016:</u>
Leilighet 35m ² : (nr. 402, 403, 404, 406, 407, 413, 414)	kr 3.990,-	kr 4.075,-
Leilighet 47m ² : (nr. 401, 405, 408, 412, 415)	kr 4.730,-	kr 4.830,-
Leilighet 68m ² : (nr. 409, 410, 411, 416, 417, 418)	kr 6.200,-	kr 6.330,-
Leilighet ved Hornnes heimen "hønsehuset"	kr 5.500,-	kr 5.615,-
Leilighet inne på Hornnes heimen, stor	kr 5.500,-	kr 5.615,-
Leilighet inne på Hornnes heimen, liten	kr 4.700,-	kr 4.800,-

Feiegebyr

Jf lov om brannvern § 28. Satsen er eks. mva.

For feiing betales pr. pipe	kr 400,-	kr 448,-
-----------------------------	----------	-----------------

Gebyrregulativ forvaltning Evje og Hornnes kommune

Vedtatt i kommunestyret: 10.12.15

Plan- og bygningsloven § 33-1

1. For tiltak som kan utføres av tiltakshaver i henhold til PBL § 20-2 betales:

Frittstående bygg mellom 50-70 m2	kr 2 751
Andre søknadspliktige tiltak	kr 1 376

2. For søknad om oppføring av skorstein § 20-3 betales : **kr 1 376**

3. For søknad om riving § 20-3, betales 30 % av satsene i pkt. 5

4. For tiltak etter § 20-3 m) betales : **kr 3 150**

5. For øvrig arbeid etter § 20-1 betales (bruksareal):

Tiltaksklasse 1 (SØK)	0-50 m2	kr 5 492
	51-200 m2	kr 8 232
	201-400 m2	kr 12 621
	401-	kr 18 291
Tiltaksklasse 2 (SØK)	0-50 m2	kr 8 232
	51-200 m2	kr 12 621
	201-400 m2	kr 18 291
	401-	kr 27 447
Tiltaksklasse 3 (SØK)	0-50 m2	kr 12 621
	51-200 m2	kr 18 291
	201-400 m2	kr 27 447
	401-	kr 42 074
Enebolig og enebolig med hybel		kr 5 030

6. For endring av gitt tillatelse etter § 20-3 og § 20-4 betales : **kr 1 050**

7. For søknad om dispensasjon etter § 19 betales : **kr 4 200**

Det skal betales fullt gebyr for første dispensasjon i en sak, deretter skal det betales 25 % av gebyret for øvrige dispensasjoner i samme sak.

8 For behandling av reguleringsplaner betales :

a For behandling av privat reguleringsplan betales: (I tillegg kommer utgifter til annonsering og porto i forbindelse med førstegangsbehandling)	kr 35 000
b For mindre endring av privat reguleringsplan betales:	kr 10 000
c For mindre justeringer av ett konkret forhold / punkt i planen / kart og som kun involverer et begrenset antall høringsinstanser betales:	kr 5 000

9. Avslag

Alle gebyr blir de samme uavhengig om det blir gitt tillatelse eller ikke.

10. Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den som er gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

11. Tilsyn

10 % av gebyrinntektene i forbindelse med byggesaker avsettes til tilsyn. I saker der kommunen rekvirerer sakkyndig bistand for gjennomføring av tilsyn kan kommunen kreve dekning av faktiske utgifter. Utgiftene belastes tiltakshaver.

Forurensningsloven § 52a

1.	Søknad om utslippstillatelse, mindre enn 15 PE	kr 3 476
2.	Søknad om utslippstillatelse, større enn 15 PE	kr 17 010
3.	Mindre endring av utslippstillatelse, mindre enn 15 PE	kr 1 922
4.	Mindre endring av utslippstillatelse, større enn 15 PE	kr 3 014
5.	Gebyr for befaring i forbindelse med etablering av tett tank (hytter)	kr 2 195

Alle gebyr blir de samme uavhengig om det blir gitt tillatelse eller ikke.

Gebyr for rask behandling av opplysninger om planstatus m.m. (meglerpakke)

Ved ønske om svar innen 7 dager (fra innstempeling til
utsendelse) kreves gebyr

kr 1 740

Gebyr for frikjøp fra krav om opparbeidelse av parkeringsplasser

For frikjøp etter vedtekt av 10.03.97 gitt i medhold av
plan- og bygningslovens § 28-7 betales pr. plass:

kr 45 860

Eventuelle gebyrinntekter skal settes av på fond til opparbeiding av offentlige parkeringsplasser.

Matrikkeloven (Lovens § 32, forskriftene § 16) og Eierseksjonsloven § 7

Opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie, eller opprettelse av ny festegrunn for bortfjelde i mer enn 10 år, eller arealoverføring gir gebyr for saksbehandling etter plan- og bygningsloven § 20-1 m).

Ny landbrukseiendom på over 100 daa skal ikke måles opp.

Teiger som fradeles landbrukseiendom som tilleggsareal til annen landbrukseiendom, med formålet landbruksdrift, utleies etter timepris.

1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn

Areal fra 0-500 m2	kr 15 950
Areal fra 501-2000 m2	kr 18 858
Areal fra 2001 m2 – økning pr påbegynt daa.	kr 1 449
Areal fra 10 001 m2 faktureres etter timepris	kr 1 890

1.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

Areal fra 0-500 m2	kr 15 950
Areal fra 501-2000 m2	kr 18 858
Areal fra 2001 m2 – økning pr påbegynt daa.	kr 1 449
Areal fra 10 001 m2 faktureres etter timepris	kr 1 890
Matrikulering som gjennomføres uten oppmålingsforretning	kr 6 311

1.3 Oppretting av punktfeste

kr 8 694

1.4 Oppmåling av uteareal på eierseksjon

Areal fra 0-50 m2	kr 8 295
Areal fra 51-250 m2	kr 9 944
Areal fra 251 m2 – 2000 m2	kr 11 592
Areal fra 2001 m2 – økning pr. påbegynt daa	kr 3 318

1.5 Eierseksjoneringsgebyr på bygg:

Jfr. Lov om eierseksjoner.

Hvis befaring ikke er nødvendig	3 x rettsgebyr
Ved befaring	5 x rettsgebyr

1.6 Oppretting av anleggseiendom

Volum 0-2000 m3	kr 20 307
Volum fra 2001-økning pr påbegynt 1000 m3	kr 2 898

1.7 Registrering av jordsameie

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.

2. Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Registrering av matrikkelenhet utføres på timespris. Oppmåling faktureres ut ifra gjeldende satser når dette bestilles.

2.1 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.1 og 1.2

3. Grensejustering

3.1 Grunneiendom, festegrund og jordsameie

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg – eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

Areal fra 0-250 m ²	kr 8 705
Areal fra 251-500 m ²	kr 11 603

3.2 Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³.

Volum fra 0-250 m ³	kr 10 154
Volum fra 251-1000 m ³	kr 11 603

4 Arealoverføring

4.1 Grunneiendom, festegrund og jordsameie

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysning gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til vegformål.

Areal fra 0-250 m ²	kr 14 921
Areal fra 251-500 m ²	kr 16 580
Areal fra 501 m ² – økning pr. påbegynte 500m ²	kr 1 659

4.2 Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføyning er tilstede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Volum 0-250 m ³	kr 9 944
Volum 251-500 m ³	kr 13 262
Volum fra 501 m ³ – økning pr. påbegynte 500m ³	kr 1 659

5. Klarlegging av eksisterende grense der grensen er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

For inntil 2 punkter	kr 5 324
For overskytende grensepunkter pr pkt	kr 914

6. Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/eller klarlegging av rettigheter

For inntil 2 punkter	kr 8 400
For overskytende grensepunkter, pr punkt	kr 1 659

Gebyr for kartlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.

7. Privat grenseavtale

For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde	kr 6 080
For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde	kr 767

Billigste alternativ for rekvirent velges. Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid.

8. Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et passende gebyr.

9. Betalingstidspunkt

Kommunen vedtar om gebyret skal kreves inn forskudds- eller etterskuddsvis.

10. Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

11. Utstedelse av matrikkelbrev

Makssatsene satt i matrikkelforskriftens § 16 fjerde ledd gjelder.

12. Timepris for arbeid etter Matrikkellova

For alt arbeid som ikke kan regnes etter ovenstående faste satser regnes en timepris på:

Kontorarbeid (for og etterarbeid)	kr 1 176
Markarbeid	kr 1 890

Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons-og delingssaker § 1:

Makssatsene satt i forskriftens § 2 gjelder for følgende saker:
Behandling av konsesjonssøknader etter konsesjonsloven §§ 2 og 3.
Behandling av delingssøknader etter jordloven § 12.

Prisliste for leie av Furuly flerbrukshus

<u>Privat</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>
Storsal	kr 1 420,- pr. gang/dag (mandag – fredag)	kr. 1 460,-
Sal 2	kr 430,- pr. gang/dag (mandag – fredag)	kr. 440,-

Private selskaper

Storsal	kr 2 840,- lørdag – søndag	kr. 2 920,-
Storsal	kr 4 260,- fredag – søndag	kr. 4 380,-
Storsal	kr 5 680,- torsdag – søndag	kr. 5 840,-

Næring

Storsal	kr 1 700,- pr. gang/dag	kr. 1 740,-
Sal 2	kr 430,- pr. gang/dag	kr. 440,-

Lag og organisasjoner fra egen kommune

Storsal	kr 855,- pr. gang/dag	kr. 880,-
Sal 2	kr 145,- pr. gang/dag	kr. 150,-

Lag og organisasjoner fra andre kommuner

Storsal	kr 1 145,- pr. gang/dag	kr. 1 175,-
Sal 2	kr 250,- pr. gang/dag	kr. 260,-

Bruk av innelåst teknisk utstyr:

F. eks. prosjektor, lerret, lyd/lys etc. faktureres med kr. 535,- (ny pris: 550,-) i tillegg til vanlig leie.

NB!

Barne- og ungdomsarbeid for unge t.o.m. 17 år har gratis leie.
Tiltak for denne aldersgruppa vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle.

MERK! Utdrag fra «Retningslinjer/vilkår for leie av Furuly flerbrukshus»

«I helgene (fredag – søndag) prioriteres utleie til arrangementer og selskaper i Storsalen.»

Prisene reguleres i henhold til Evje og Hornnes kommunes vedtatte budsjett, hvert år pr. 1.1.